

Dôvodová správa

A. Všeobecná časť

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky predkladá návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 146/2023 Z. z. o ochrane ovzdušia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „návrh zákona“) na základe požiadavky na transpozíciu práva Európskej únie a v súlade s Plánom legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky na rok 2026. V nadväznosti na uvedené požiadavky je potrebná aj novelizácia súvisiacich právnych predpisov, a to zákona č. 146/2023 Z. z. o ochrane ovzdušia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Hlavným cieľom návrhu zákona je zabezpečiť transpozíciu smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1785 z 24. apríla 2024, ktorou sa mení smernica 2010/75/EÚ o priemyselných emisiách (integrovaná prevencia a kontrola znečisťovania) a smernica 1999/31/ES o skládkach odpadov (ďalej len „smernica (EÚ) 2024/1785“), do právneho poriadku Slovenskej republiky.

Na zabezpečenie jej transpozície sa navrhujú najmä tieto zmeny: úprava a doplnenie definícií pojmov; doplnenie nových náležitostí záväzných podmienok prevádzky v integrovanom povolení a úprava spôsobu ich určovania vrátane nového prístupu k stanovovaniu emisných limitov a environmentálnej výkonnosti; nové nastavenie právnej úpravy pre prevádzky na chov hospodárskych zvierat vrátane rozšírenia pôsobnosti integrovanej prevencie a osobitostí povoľovacieho konania; zavedenie možnosti určenia odchylných hodnôt v prípade kríz spôsobených mimoriadnymi okolnosťami; zavedenie povinnosti prevádzkovateľov zaviesť systém environmentálneho manažérstva a zahrnúť doň transformačné plány zamerané na dekarbonizáciu, zvyšovanie energetickej efektívnosti a prechod na obehové hospodárstvo; rozšírenie dôvodov na povinné preskúmanie integrovaného povolenia, najmä pri žiadosti o predĺženie doby prevádzky skládky; možnosť odchylného postupu pri implementácii nových záverov o najlepších dostupných technikách v prípade novovznikajúcich techník alebo významnej priemyselnej transformácie; zavedenie nových informačných povinností orgánov štátnej správy pri mimoriadnych udalostiach a haváriách; úprava právnej úpravy nápravných opatrení, pozastavenia prevádzky a správnych deliktov; úprava prílohy č. 1 a zavedenie novej prílohy č. 1a s rozšírením okruhu činností podliehajúcich režimu integrovanej prevencie.

Navrhované zmeny reagujú na potrebu aktualizácie a posilnenia právneho rámca integrovanej prevencie a kontroly znečisťovania v súlade s cieľmi Európskej únie v oblasti klimateckej neutrality, ochrany životného prostredia a verejného zdravia. Smernica (EÚ) 2024/1785 je súčasťou širšieho balíka opatrení smerujúcich k dosiahnutiu klimateckej neutrality do roku 2050 a nadväzuje na Zelenú dohodu pre Európu, Parížsku dohodu a súvisiace politiky Únie v oblasti klímy, energetiky a obehového hospodárstva.

Návrh zákona posilňuje environmentálne požiadavky pri povoľovaní činností, najmä

prostredníctvom systematického uplatňovania najlepších dostupných techník (BAT), určovania záväzných úrovní environmentálnej výkonnosti a podpory technologických inovácií. Súčasne zavádza mechanizmy podporujúce dekarbonizáciu a modernizáciu priemyslu. Navrhovaná právna úprava smeruje k posilneniu vymáhateľnosti povinností, zvýšeniu právnej istoty a efektívnosti výkonu štátnej správy v oblasti ochrany životného prostredia.

Návrh zákona je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, s ústavnými zákonmi a nálezmi Ústavného súdu Slovenskej republiky, so zákonmi a ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi, s medzinárodnými zmluvami a inými medzinárodnými dokumentmi, ktorými je Slovenská republika viazaná, ako aj s právom Európskej únie.

Predkladaný návrh zákona nebude mať vplyv na rozpočet verejnej správy, na služby verejnej správy pre občana, na informatizáciu spoločnosti, na manželstvo, rodičovstvo a rodinu ani sociálne vplyvy. Návrh zákona bude mať pozitívne vplyvy na životné prostredie a negatívne vplyvy na podnikateľské prostredie.

Návrh zákona nie je predmetom vnútrokomunitárneho pripomienkového konania.

B. Osobitná časť

K Čl. I

K bodu 1 (§ 1 ods. 3)

Vymedzuje predmet právnej úpravy pozitívnym aj negatívnym spôsobom, pričom všeobecnú právnu úpravu bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, požiarnej ochrany, civilnej ochrany a ochrany utajovaných skutočností ponecháva nedotknutú.

K bodu 2 (§ 2 písm. a)

V súlade s cieľmi smernice (EÚ) 2024/1785 v porovnaní so súčasným rámcom sa v § 2 písm. a) návrhu zákona zohľadňujú skutočnosti ako zlepšenie efektívnosti využívania zdrojov, podpora obehového hospodárstva a znižovanie emisií skleníkových plynov s cieľom dosiahnuť aj vysokú úroveň ochrany ľudského zdravia; popri ochrane životného prostredia ako celku. Ustanovenie sleduje zabezpečenie vysokej úrovne ochrany životného prostredia ako celku, čo zahŕňa aj povinnosť zohľadniť medzizložkové účinky a zabrániť prenosu znečistenia z jednej zložky do inej. Povoľujúci orgán je preto pri určovaní podmienok povolenia povinný posudzovať environmentálne vplyvy integrovane a zabezpečiť, aby nedošlo k neprimeranému presunu znečistenia medzi zložkami životného prostredia. Navrhované znenie predstavuje transpozíciu čl. 1 ods. 2 smernice (EÚ) 2024/1785.

K bodom 3 až 7 (§ 2 písm. c) až m)

Navrhovaná právna úprava predstavuje doplnenie textu ustanovenia v zmysle doplnených podmienok stanovených smernicou (EÚ) 2024/1785.

Vo vzťahu k zápachu dochádza k upresneniu v § 2 písm. c) pričom požiadavka smernice sa tu transponovala v súlade so skutočnosťou, že zápach je vždy spojený s emitovanými znečisťujúcimi látkami. V smernici je teraz ochrana pred obťažovaním zápachom výraznejšia. Podľa preambuly smernice (odôvodnenie 4) by sa znečistenie zápachom malo zohľadniť pri vymedzovaní najlepších dostupných techník a pri udeľovaní alebo preskúmaní povolenia.

Vymedzenie pojmu prevádzka v § 2 písm. d) zohľadňuje skutočnosť, že kategórie činností chovu hospodárskych zvierat sú novo uvedené v prílohe č. 1a k zákonu, ktorým sa transponuje príloha č. 1a k smernici, a nie v prílohe č. 1 ako doteraz. Zároveň sa v zmysle požiadaviek smernice (EÚ) 2024/1785 upresňujú podmienky lokalizácie prevádzky.

V § 2 písm. k) pokiaľ ide o vymedzenie podstatnej zmeny sa vykonáva len úprava s cieľom zohľadniť skutočnosť, že činnosti chovu hydiny a ošípaných sú novo uvedené v prílohe č. 1a, a nie v prílohe č. 1.

V § 2 písm. l) sa dopĺňa ochrana zdravia do vymedzenia novej techniky.

V § 2 písm. m) dochádza k zmenám v definícii najlepších dostupných techník v súlade s cieľom zvýšenia ochrany zdravia ľudí a klímy.

K bodu 8 (§ 2 písmeno o))

Uvedené znenie je odôvodnené tým (odôvodnenie smernice 27), že závery o najlepších dostupných technikách majú poskytovať jednotný a komplexný odborný základ pre povoľovanie a kontrolu priemyselných činností v celej EÚ, keďže okrem emisných úrovní zahŕňajú aj opis techník, podmienky ich uplatniteľnosti, úrovne environmentálnej výkonnosti, monitorovanie, spotrebu zdrojov a prvky environmentálneho manažérstva, čím zabezpečujú transparentnosť, porovnateľnosť rozhodnutí a právnu istotu pre prevádzkovateľov.

K bodu 9 (§ 2 písm. s) až ad))

Navrhovaná úprava v § 2 písm. s) predstavuje vymedzenie environmentálnej výkonnosti je odôvodnené tým, že komplexne vyjadruje mieru, do akej prevádzkovateľ riadi spotrebu zdrojov, efektívne využíva materiály, vodu a energiu, podporuje ich opätovné používanie a predchádza vzniku odpadov, čím priamo minimalizuje negatívne dopady svojej činnosti na životné prostredie.

Navrhovaná úprava v § 2 písm. t) je odôvodnená tým, že úrovne environmentálnej výkonnosti viažu uplatňovanie najlepších dostupných techník na reálne dosahované výsledky pri bežnej prevádzke, čím umožňujú objektívne posúdenie, porovnateľnosť a predvídateľné nastavenie environmentálnych požiadaviek pre prevádzkovateľov.

Navrhovaná úprava v § 2 písm. u) stanovuje, že limit environmentálnej výkonnosti stanovuje merateľný a porovnateľný ukazovateľ viazaný na jednotku produkcie, ktorý umožňuje objektívne hodnotiť plnenie environmentálnych požiadaviek za špecifických prevádzkových podmienok a zabezpečuje jasnú kontrolu dodržiavania povolenia.

Navrhovaná úprava v § 2 písm. v) stanovuje, že referenčné hodnoty poskytujú orientačný a porovnávaci rámec úrovní environmentálnej výkonnosti vychádzajúcich z najlepších dostupných techník, ktorý umožňuje prevádzkovateľom aj orgánom verejnej správy hodnotiť zlepšovanie výkonnosti v rámci systému environmentálneho manažérstva.

Navrhovaná úprava v § 2 písm. w) stanovuje, že hĺbková priemyselná transformácia jasne odlišuje zásadné technologické zmeny od bežných úprav, viaže ich na mimoriadne zníženie emisií skleníkových plynov a zosúladienie s cieľom klimatickej neutrality a zároveň zabezpečuje optimalizáciu environmentálnych prínosov v súlade s úrovňami dosiahnuteľnými podľa záverov o najlepších dostupných technikách.

Navrhovaná úprava v § 2 písm. x) stanovuje, že prevádzkové pravidlá premietajú požiadavky najlepších dostupných techník do konkrétnych, kontrolovateľných povinností v povoleniach alebo všeobecne záväzných pravidlách, čím zabezpečujú jednotné uplatňovanie emisných limitov, environmentálnej výkonnosti, monitorovania a opatrení na prevenciu a zmierňovanie znečistenia v praxi.

Navrhovaná úprava v § 2 písm. y) stanovuje, že úrovne znečisťovania súvisiace s novými technikami poskytujú merateľný a porovnateľný rámec reálne dosiahnutých environmentálnych výsledkov pri bežnej prevádzke, ktorý odráža schopnosť prevádzkovateľa efektívne riadiť procesy

a minimalizovať negatívne dopady na životné prostredie.

Navrhovaná úprava v § 2 písm. z) stanovuje, že úrovne environmentálnej výkonnosti pri nových technikách poskytujú merateľný rámec reálne dosiahnutej environmentálnej efektívnosti, ktorý odráža schopnosť prevádzkovateľa riadiť procesy tak, aby minimalizoval negatívne dopady na životné prostredie.

Navrhovaná úprava v § 2 písm. aa) reflektuje na vymedzenie stanovené v Nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/429 z 9. marca 2016 o prenosných chorobách zvierat a zmene a zrušení určitých aktov v oblasti zdravia zvierat („právna úprava v oblasti zdravia zvierat“) (Ú. v. EÚ L 84, 31.3.2016) v platnom znení.

Navrhovaná úprava v § 2 písm. ab) reflektuje na vymedzenie stanovené v článku 2 Smernice Rady 2008/120/ES z 18. decembra 2008, ktorou sa stanovujú minimálne normy na ochranu ošipovaných (kodifikované znenie) (Ú. v. EÚ L 47, 18.2.2009) v platnom znení.

Navrhovaná úprava v § 2 písm. ac) stanovuje, že dobyčtá jednotka umožňuje štandardizovane prepočítavať rôzne kategórie hospodárskych zvierat podľa ich environmentálneho a produkčného zaťaženia, čím zabezpečuje porovnateľnosť a jednotný výpočet povinností či limitov stanovených v prílohe č. 1a.

Navrhovaná úprava v § 2 písm. ad) stanovuje, že plán transformácie poskytuje jasný súbor opatrení na postupnú modernizáciu prevádzky, zabezpečuje efektívne využívanie zdrojov, znižovanie emisií a prispieva k udržateľnému, obehovému a klimaticky neutrálnemu hospodárstvu do roku 2050, pričom zahŕňa aj hĺbkovú priemyselnú transformáciu tam, kde je relevantná.

K bodu 10 (§ 7 ods. 1 písm. a))

Navrhovaná úprava predstavuje doplnenie a zmenu textového znenia s cieľom transpozície článku 12 ods. 1 písm. b) smernice (EÚ) 2024/1785, ktorým sa dopĺňa požiadavka poskytovať informácie o vode používanej v zariadení alebo vyrobenej zariadením.

K bodu 11 a 12 (§ 7 ods. 1 písmeno b) a h))

Navrhovaná úprava predstavuje doplnenie požadovaných podkladov do žiadosti o vydanie povolenia. Zoznam a opis zdrojov emisií spolu s predpokladanými množstvami a účinkami umožňuje prevádzkovateľovi a orgánom verejnej správy prehľadne identifikovať a hodnotiť všetky relevantné znečisťujúce látky vrátane zápachu, sledovať ich dopad na životné prostredie a zdravie ľudí a zabezpečiť, aby boli prijaté primerané opatrenia na ich kontrolu v súlade s požiadavkami Európskeho registra uvoľňovania a prenosov znečisťujúcich látok (PRTR). Zároveň sa kladie vyšší dôraz na efektívnosť vo využívaní vstupných zdrojov v rámci činnosti prevádzky. Na európskej úrovni problematika zápachu nie je riešená okrem pár špecifických požiadaviek uvádzaných v jednotlivých BREFoch resp. záveroch o BAT, vrátane vypracovania plánu riadenia zápachu. Práve závery o BAT boli podkladom pre požiadavku vypracovať plán riadenia zápachu a prebrať do zákona o ochrane ovzdušia. Vzhľadom na to, že povolenie sa viaže na prevádzku (installation), tak aj plán riadenia zápachu by mal byť viazaný na prevádzku resp. na viac

prevádzok, ak jedno integrované povolenie je vydané pre viac prevádzok.

K bodu 13 (§ 7 ods. 2 písmená i) až l)

Navrhovaná úprava rozširuje rozsah náležitostí žiadosti s cieľom zabezpečiť komplexné a kvalifikované posúdenie prevádzky v rámci integrovaného povolenia. Doplnením požiadaviek na predkladanie podkladov, najmä k odchýlnym hodnotám, emisným limitom, environmentálnej výkonnosti a splneniu zákonných podmienok, sa posilňuje odborná úroveň rozhodovania a právna istota.

Zavedenie povinnosti predkladať doklady o systéme environmentálneho manažérstva reflektuje požiadavky na systematické riadenie environmentálnych aspektov prevádzky v súlade s princípmi najlepších dostupných techník.

K bodu 14 (§ 9 ods. 4 písm. g))

Navrhovaná úprava predstavuje úpravu legislatívneho textu s cieľom úpravy zmeny odkazu v ustanovení.

K bodu 15 (§ 10 písm. c))

V § 2 písm. l) dochádza len k niekoľkým menším zmenám v definícii právnickej osoby podporujúcu ochranu životného prostredia v súlade s cieľom smernice (EÚ) 2024/1785 požadujúcim zvýšenie ochrany zdravia ľudí.

K bodu 16 (§ 11 ods. 2 písm. c))

Navrhovaná úprava predstavuje úpravu legislatívneho textu s cieľom upresnenia z dôvodu oddelenia chovov z prílohy č. 1 do novej prílohy č. 1a.

K bodu 17 (§ 11 ods. 6)

Navrhovaná úprava predstavuje úpravu textu jeho doplnením s cieľom upresniť procesné podmienky vo vzťahu k podávaniu žiadosti.

K bodu 18 (§ 11 ods. 7)

Navrhovaná úprava zavádza jasné lehoty a princíp konkludentného súhlasu, čím predchádza neodôvodneným prietahom v konaní, zvyšuje právnu istotu účastníkov a zabezpečuje, aby sa dotknuté orgány vyjadrovali včas, vecne a výlučne v rozsahu svojej pôsobnosti.

K bodu 19 až 22 (§ 11 ods. 10 písm. c) a d, § 11a ods. 1, 12 ods. 1 a § 15 ods. 2)

Navrhovaná úprava predstavuje legislatívno-technickú úpravu.

K bodu 23 (§ 18a až 18c)

K § 18a odseku 1: Zavedenie povinnosti vypracovať a uplatňovať systém environmentálneho manažérstva (ďalej EMS) sa vzťahuje na činnosti uvedené v prílohe č. 1. EMS má spojitosť s integrovaným povolením v tom, že medzi povinné podmienky prevádzkovania patrí stanovenie primeraných požiadaviek týkajúcich sa charakteristik EMS. Zároveň sa stanovuje, že prevádzkovateľ novej prevádzky, ktorému bude vydané povolenie po 15. júli 2027 musí splniť túto povinnosť do momentu začatia činnosti prevádzky. V prípade prevádzky uvedenej do činnosti pred týmto dátumom na ktorú sa vzťahuje režim podľa tohto zákona, je lehota na spracovanie a zavedenie EMS 15. júl 2027.

K § 18a odseku 2: Vymedzenie povinných prvkov EMS a jeho zosúladenie so závermi o najlepších dostupných technikách zabezpečuje jednotný odborný základ a prepojenie strategického riadenia prevádzky s technickými environmentálnymi požiadavkami.

K § 18a odseku 3: Ustanovenie minimálneho obsahu EMS zabezpečuje komplexné riadenie kľúčových environmentálnych aspektov prevádzky, vrátane prevencie vzniku odpadov, efektívneho využívania zdrojov, obmedzovania nebezpečných látok, riadenia energetickej náročnosti, ochrany zdravia ľudí a plánovania dlhodobej transformácie prevádzky.

K § 18a odseku 4: Ustanovenie o primeranosti rozsahu a podrobnosti EMS umožňuje prispôbiť jeho nastavenie povahe a veľkosti prevádzky a rozsahu jej vplyvov na životné prostredie, čím sa zabraňuje neprimeranej administratívnej záťaži pri zachovaní požadovanej úrovne ochrany životného prostredia.

K § 18a odseku 5: Cieľom ustanovenia je predísť duplicitne povinností v prípadoch, keď prevádzkovateľ už má zavedený systém environmentálneho manažérstva, ktorý obsahuje prvky podľa odsekov 2 až 4.

Ak má prevádzkovateľ zavedený a udržiavaný systém environmentálneho manažérstva podľa schémy EMAS alebo certifikovaný systém podľa normy ISO 14001, ktorý pokrýva požiadavky podľa tohto zákona, považuje sa povinnosť podľa § 18a za splnenú. V takom prípade nie je prevádzkovateľ povinný zavádzať ďalší samostatný systém environmentálneho manažérstva ani vykonávať duplicitnú certifikáciu. EMS môže obsahovať odkaz na existujúcu dokumentáciu vedenú podľa osobitných predpisov alebo podľa EMAS alebo ISO 14001, ak táto dokumentácia preukázateľne spĺňa požiadavky podľa odsekov 2 až 4. Zároveň platí, že splnenie požiadaviek podľa § 18a ods. 3 nie je viazané výlučne na zavedenie systému EMAS alebo ISO 14001, ak prevádzkovateľ preukáže, že požadované prvky systému environmentálneho manažérstva sú zabezpečené iným rovnocenným spôsobom.

K § 18a odseku 6 a 7: Navrhované znenie stanovuje jasné podmienky zverejňovania v informačnom systéme integrovanej prevencie a zabezpečuje rovný, jednoduchý a bezplatný prístup k informáciám pri súčasnom rešpektovaní zákonných obmedzení ochrany dôverných údajov, obchodného tajomstva a bezpečnostných záujmov. Ďalej predstavuje úpravu vybraných informácií z EMS uvedených v odseku 3, ktoré sa zverejňujú v informačnom systéme integrovanej prevencie, pričom rozsah informácií určených na zverejnenie bude stanovený vo vykonávacom akte Európskej komisie. Zverejňovanie týchto informácií podlieha obmedzeniam prístupu k

informáciám podľa zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám v znení neskorších predpisov. Takéto nastavenie bolo zvolené s cieľom zabezpečiť spoľahlivé a jednotné zverejňovanie relevantných informácií v rozsahu požadovanom smernicou (EÚ) 2024/1785, ktoré by iným spôsobom nebolo možné garantovať.

K § 18a odseku 8: Povinnosť pravidelného preskúvania a aktualizácie EMS zabezpečuje jeho trvalú funkčnosť a schopnosť reagovať na zmeny v prevádzke, technológiách, environmentálnych rizikách a právnych požiadavkách, čím sa podporuje princíp neustáleho zlepšovania. Dochádza k prevzatiu požiadavky článku 14a ods. 4 piateho pododseku smernice (EÚ) 2024/1785, podľa ktorej musí byť EMS pravidelne preskúvaný s cieľom zabezpečiť jeho trvalú primeranosť, uspokojivú úroveň a účinnosť. Keďže smernica (EÚ) 2024/1785 neurčuje periodicitu preskúvania, navrhuje sa viazať túto povinnosť na intervaly určené v certifikačnom dokumente prevádzkovateľa. Na základe výsledkov preskúvania je prevádzkovateľ povinný EMS v prípade potreby aktualizovať.

K § 18a odseku 9: Ustanovenie transponuje posledný pododsek článku 14 ods. 4 smernice (EÚ) 2024/1785 a ustanovuje povinnosť prevádzkovateľa zabezpečiť pravidelný audit EMS oprávnenou osobou. Prevádzkovateľ je povinný zabezpečiť, aby audit EMS bol vykonaný najmenej raz za tri roky audítorom akreditovaným ako orgán posudzovania zhody podľa nariadenia (ES) č. 765/2008 alebo environmentálnym overovateľom akreditovaným či licencovaným v súlade s článkom 2 bodom 20 nariadenia (ES) č. 1221/2009. Predmetom auditu je overenie súladu EMS a jeho implementácie s požiadavkami ustanovenými v odsekoch 2 až 4. V súlade s požiadavkou smernice (EÚ) 2024/1785 je prvý audit EMS vykonaný do 1. júla 2027, pričom jeho realizácia sa viaže na spracovanie a zavedenie EMS.

K § 18a odseku 9: Uvedená povinnosť sa navrhuje z dôvodu zabezpečenia aktuálnosti a spoľahlivosti informácií, ktoré má inšpekcia k dispozícii pri výkone dohľadu nad prevádzkou. Zmeny v systéme environmentálneho manažérstva, najmä vydanie, zmena, pozastavenie alebo zrušenie certifikátu, ako aj úpravy environmentálnej politiky či ukazovateľov environmentálnej výkonnosti, môžu mať priamy vplyv na spôsob riadenia environmentálnych aspektov prevádzky a na plnenie podmienok integrovaného povolenia. Zavedením oznamovacej povinnosti sa zabezpečí, aby inšpekcia disponovala aktuálnymi údajmi potrebnými na posúdenie súladu prevádzky s požiadavkami právnych predpisov a na efektívne vykonávanie kontrolnej činnosti.

K § 18b odseku 1: Ustanovenie určuje povinnosť vypracovať a zahrnúť orientačný plán transformácie do EMS do 30. júna 2030 pre prevádzky vykonávajúce vybrané činnosti z prílohy č. 1. patriace predovšetkým do energeticky náročných odvetví. Cieľom je vytvoriť predpoklady na systematické plánovanie postupnej transformácie prevádzok s významným vplyvom na životné prostredie, čím sa umožní prevádzkovateľom vopred sa pripraviť na dosiahnutie cieľov klimatickej neutrality a prechodu na udržateľné hospodárstvo.

K § 18b odseku 2: Navrhované znenie definuje obsah plánu transformácie, ktorý má poskytovať jasný rámec, ako prevádzkovateľ plánuje transformovať prevádzku v rokoch 2030–2050. Zohľadňuje pri tom ciele udržateľnosti, obehového hospodárstva a klimatickej neutrality, vrátane možnej hĺbkovej priemyselnej transformácie podľa § 18c. Obsah plánu transformácie musí byť vypracovaný v súlade s požiadavkami ustanovenými v delegovanom akte Európskej komisie

podľa článku 27d ods. 5 smernice 2010/75/EÚ v znení smernice (EÚ) 2024/1785. Uvedené ustanovenie smernice (EÚ) 2024/1785 predpokladá, že Európska komisia do 30. júna 2026 prijme delegovaný akt, ktorým doplní smernicu a podrobnejšie špecifikuje obsah plánov transformácie na základe informácií vyžadovaných podľa jej odsekov 1 až 3.

K § 18b odseku 3: V odseku 3 sa ustanovuje povinnosť dotknutých prevádzkovateľov zabezpečiť nezávislé overenie súladu plánu transformácie s požiadavkami ustanovenými v odseku 2. Prevádzkovateľ je povinný zabezpečiť, aby oprávnený audítor podľa § 18a ods. 9 najneskôr do jedného roka po uplynutí lehoty určenej na vypracovanie a začlenenie plánu transformácie do EMS posúdil, či plán transformácie zodpovedá zákonom stanoveným náležitostiam a požiadavkám vyplývajúcim z delegovaného aktu Európskej komisie.

K § 18b odseku 4: Odsek 4 upravuje povinnosť zahrnúť orientačný plán transformácie do EMS aj pre ostatné prevádzky uvedené v prílohe č. 1 zákona, ktoré nepatria medzi energeticky náročné odvetvia podľa odseku 1. Táto povinnosť sa viaže na proces preskúmania záväzných podmienok integrovaného povolenia podľa § 33 a uplatní sa po 1. januári 2030 a po uverejnení rozhodnutia o záveroch o najlepších dostupných technikách pre príslušnú hlavnú činnosť. Navrhované riešenie zabezpečuje postupné a proporčné zavádzanie transformačných opatrení aj v ostatných sektoroch, pričom rešpektuje cyklus preskúmania integrovaných povolení nadväzujúci na uverejnenie záverov o najlepších dostupných technikách. Tým sa zabezpečí, že požiadavka na vypracovanie plánu transformácie bude zohľadnená v rámci už existujúceho povolovacieho mechanizmu, bez vytvárania neprimeranej administratívnej záťaže, a zároveň sa podporí zosúladenie environmentálnej výkonnosti prevádzok s dlhodobými cieľmi v oblasti dekarbonizácie, efektívneho využívania zdrojov a prechodu na klimaticky neutrálne hospodárstvo do roku 2050.

K § 18b odseku 5: Odsek stanovuje obsah plánu transformácie podľa odseku 4, pričom dôraz je na prispievanie k udržateľnému, čistému, obehovému a klimaticky neutrálnemu hospodárstvu do roku 2050. Ustanovenie zabezpečuje, že aj neskôr zaradené prevádzky budú plánovať svoju transformáciu v súlade s dlhodobými environmentálnymi cieľmi štátu a EÚ.

K § 18b odseku 6: Podobne ako odsek 3, aj odsek 6 zavádza povinnosť audítora overiť súlad plánu transformácie podľa odseku 4 s požiadavkami odseku 5, a to do jedného roka od ukončenia preskúmania podmienok povolenia podľa § 33. Toto ustanovenie zabezpečuje pravidelnú kontrolu a nezávislé posúdenie aktualizovaných plánov, čím sa garantuje ich účinnosť a súlad s environmentálnymi cieľmi.

K § 18b odseku 7: Odsek umožňuje zahrnúť viacero prevádzok toho istého prevádzkovateľa alebo spoločnosti do jedného orientačného plánu transformácie v rámci Slovenska. Cieľom tejto úpravy je zabezpečiť administratívnu primeranosť a umožniť zohľadnenie strategického riadenia transformácie na úrovni podniku alebo skupiny podnikov, ak sú prevádzky funkčne, technologicky alebo organizačne prepojené. Spoločný plán transformácie zároveň umožní koordinovaný prístup k dekarbonizácii, zvyšovaniu energetickej efektívnosti a optimalizácii využívania zdrojov, pričom sa zachová požiadavka na plnenie povinností vzťahujúcich sa na každú jednotlivú prevádzku podľa tohto zákona.

K § 18b odseku 8: Odsek stanovuje povinnosť zverejniť orientačný plán transformácie, jeho aktualizácie a výsledky posúdenia podľa odsekov 3 a 6 v informačnom systéme integrovanej prevencie ako súčasť informácií vyplývajúcich zo systému EMS. Toto ustanovenie podporuje transparentnosť, verejnú kontrolu a dostupnosť informácií o environmentálnych zámeroch a opatreniach prevádzkovateľov, čím sa zvyšuje dôvera verejnosti a zainteresovaných strán v environmentálne riadenie.

K § 18c odseku 1: Ustanovenie zavádza osobitný postup pre prípady hĺbkovej priemyselnej transformácie prevádzky, ktorá je súčasťou orientačného plánu transformácie podľa § 18b. Cieľom tejto úpravy je umožniť realizáciu zásadných technologických alebo procesných zmien smerujúcich k výraznému zníženiu emisií, zvýšeniu účinnosti využívania zdrojov a k prechodu na udržateľnejšie a klimaticky neutrálne riešenia. Odsek 1 umožňuje inšpekcii predĺžiť lehotu na splnenie zmenených alebo doplnených podmienok povolenia vyplývajúcich z jeho prehodnotenia podľa § 33, a to najviac na osem rokov. Ide o výnimočný mechanizmus, ktorý zohľadňuje skutočnosť, že realizácia hĺbkovej priemyselnej transformácie môže byť investične, technicky aj organizačne náročná a jej uskutočnenie si môže vyžadovať dlhší časový horizont, než je štandardná lehota na zosúladenie prevádzky s aktualizovanými podmienkami povolenia. Predĺženie lehoty je podmienené splnením troch kumulatívnych podmienok. Po prvé, povolenie musí obsahovať konkrétny opis hĺbkovej priemyselnej transformácie vrátane cieľových úrovní emisií a účinného využívania zdrojov, ktoré sa majú dosiahnuť, ako aj harmonogram a míľniky jej vykonávania. Po druhé, prevádzkovateľ je povinný každoročne predkladať inšpekcii správu o pokroku pri vykonávaní transformácie, čím sa zabezpečuje priebežná kontrola plnenia záväzkov. Po tretie, inšpekcia musí počas obdobia transformácie zabezpečiť, aby nedošlo k závažnému znečisteniu a aby bola zachovaná celkovo vysoká úroveň ochrany životného prostredia. Navrhované ustanovenie tak vytvára vyvážený rámec, ktorý umožňuje podporiť významné modernizačné a dekarbonizačné projekty v priemysle, pričom súčasne zachováva prísne environmentálne štandardy a kontrolné mechanizmy vyplývajúce zo zákona o integrovanej prevencii a kontroly znečisťovania.

K § 18c odseku 2: Ustanovenie upravuje osobitnú situáciu, keď hĺbková priemyselná transformácia spočíva v ukončení činnosti v existujúcej prevádzke a jej nahradení formou zmeny technológie, ako je to ustanovené v príslušnom orientačnom pláne transformácie. Predpokladá sa, že takáto transformácia bude dokončená do ôsmich rokov od uverejnenia rozhodnutia o záveroch o najlepších dostupných technikách pre hlavnú činnosť dotknutej prevádzky. V týchto prípadoch môže inšpekcia rozhodnúť o upustení od povinnosti prehodnotenia a aktualizácie podmienok povolenia podľa § 33, ak sú splnené zákonom ustanovené podmienky uvedené v písmenách a) až c). Prvou podmienkou je, aby povolenie obsahovalo podrobný opis plánu ukončenia činnosti a jej nahradenia formou zmeny technológie vrátane harmonogramu a stanovených míľnikov realizácie. Druhou podmienkou je povinnosť prevádzkovateľa každoročne predkladať inšpekcii správu o pokroku pri realizácii ukončovania činnosti a jej technologickej náhrady v súlade s orientačným plánom transformácie. Treťou podmienkou je zabezpečenie toho, aby počas obdobia ukončovania činnosti a zavádzania novej technológie nedošlo k závažnému znečisteniu a aby bola zachovaná celkovo vysoká úroveň ochrany životného prostredia. Navrhovaná úprava umožňuje zohľadniť prípady, keď je existujúca prevádzka nahrádzaná environmentálne priaznivejším technologickým riešením, a zároveň predchádza neprimeranému administratívne zaťaženiu v situácii, keď by

aktualizácia podmienok povolenia pre zanikajúcu činnosť nemala vecné opodstatnenie. Súčasne však zachováva kontrolné mechanizmy a podmienky, ktoré garantujú ochranu životného prostredia počas celého prechodného obdobia.

K bodu 24 (§ 21 ods. 2 písm. b a g):

Zmena § 21 ods. 2 písm. b) v porovnaní s pôvodným znením podľa zákona č. 39/2013 Z. z. spočíva v rozšírení kritérií, ktoré musí inšpekcia zohľadniť pri určovaní emisných limitov. Mení sa odkaz na zoznam znečisťujúcich látok, pre ktoré sa majú stanoviť emisné limity v súlade s článkom 14 ods. 1 písm. a) smernice, ktorý odkazoval na prílohu 2 k aktu (ktorým sa transponuje príloha II k smernici, ktorá bola zrušená v rámci revízie) a nahrádza sa odkazom na Prílohu II nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 166/2006 z 18. januára 2006 o zriadení Európskeho registra uvoľňovania a prenosov znečisťujúcich látok, ktorým sa menia a dopĺňajú smernice Rady 91/689/EHS a 96/61/ES (Ú. v. EÚ L 33, 4.2.2006) v platnom znení (tzv. nariadenie E-PRTR).

Okrem toho sa v tomto odseku na účely transpozície článku 14 ods. 1 písm. a) smernice (EÚ) 2024/1785 dopĺňa, že inšpekcia pri stanovovaní emisných limitov pre vypúšťanie odpadových vôd zohľadní variabilitu dynamiky toku vody v zberných vodách. V odôvodnení 5 smernice 2024/1785/EÚ sa uvádza: „Potenciálne zhoršenie vplyvu vypúšťania priemyselných odpadových vôd na stav vodných útvarov v dôsledku kolísania dynamiky toku vody by sa malo výslovne zohľadniť pri udeľovaní a preskúmaní povolení.“

V súlade s cieľmi smernice (EÚ) 2024/1785 v porovnaní so súčasným rámcom sa v § 2 písm. a) návrhu zákona zohľadňujú skutočnosti ako zlepšenie efektívnosti využívania zdrojov, podpora obehového hospodárstva a znižovanie emisií skleníkových plynov s cieľom dosiahnuť aj vysokú úroveň ochrany ľudského zdravia; popri ochrane životného prostredia ako celku. Ustanovenie sleduje zabezpečenie vysokej úrovne ochrany životného prostredia ako celku, čo zahŕňa aj povinnosť zohľadniť medzizložkové účinky a zabrániť prenosu znečistenia z jednej zložky do inej. Povoľujúci orgán je preto pri určovaní podmienok povolenia povinný posudzovať environmentálne vplyvy integrovane a zabezpečiť, aby nedošlo k neprimeranému presunu znečistenia medzi zložkami životného prostredia.

Doplnenie ustanovenia písmenom g) sa navrhuje s cieľom zabezpečiť systematické a efektívne využívanie energie v prevádzkach, ktoré podliehajú integrovanému povoľovaniu. Určenie podmienok na hospodárne nakladanie s energiou vychádza z požiadaviek na uplatňovanie najlepších dostupných techník a prispieva k znižovaniu energetickej náročnosti, emisií skleníkových plynov a celkových environmentálnych dopadov prevádzky.

Možnosť stanoviť podmienky na podporu využívania alebo výroby energie z obnoviteľných zdrojov zároveň reflektuje ciele energetickej a klimateckej politiky Európskej únie, najmä v oblasti dekarbonizácie a zvyšovania podielu obnoviteľných zdrojov energie.

K bodu 25 (§ 21 ods. 2 s) až x))

Navrhované doplnenie písmen s) až x) je odôvodnené potrebou rozšíriť a spresniť obsah záväzných podmienok povolenia v súlade s aktualizovanými požiadavkami smernice (EÚ) 2024/1785 a s dôrazom na posilnenie environmentálnej výkonnosti prevádzok nad rámec samotného dodržiavania emisných limitov.

Ustanovenia podľa písmen s) až u) umožňujú inšpekcii premietnuť do povolenia záväzné a

orientačné úrovne environmentálnej výkonnosti vyplývajúce zo záverov o najlepších dostupných technikách, a to osobitne pre vodu, odpady a materiálové zdroje. Tým sa zabezpečuje, že prevádzky dosahujú reálne environmentálne výsledky za bežných prevádzkových podmienok a že limity stanovené v povolení nie sú menej prísne ako úrovne určené na úrovni EÚ.

Písmeno v) reaguje na rastúci význam obehového hospodárstva a efektívneho využívania zdrojov tým, že umožňuje stanoviť konkrétne podmienky na hospodárne využívanie materiálov a vody vrátane ich opätovného použitia, ako aj povinnosti monitorovania účinnosti týchto opatrení, čím sa podporuje prevencia vzniku odpadov a znižovanie environmentálnej záťaže.

Ustanovenie písmena w) zabezpečuje prepojenie záväzných podmienok povolenia so systémom environmentálneho manažérstva podľa § 18a, čím sa posilňuje systematické riadenie environmentálnych aspektov prevádzky a kontrola plnenia cieľov environmentálnej politiky prevádzkovateľa. Okrem toho je v tejto súvislosti dôležité, aby sa v prípade existujúcich prevádzok požiadavky na systém environmentálneho manažérstva doplnili do integrovaných povolení v lehotách podľa príslušných prechodných ustanovení.

Písmeno x) reflektuje potrebu osobitnej kontroly látok, ktoré spĺňajú kritériá článku 57 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 (tzv. nariadenie REACH), alebo látok, na ktoré sa vzťahujú obmedzenia, v prílohe XVII k tomuto nariadeniu. V článku 57 sa uvádza zoznam látok, ktoré sa majú zaradiť do prílohy XIV z dôvodu ich nebezpečných vlastností, t. j. podliehajú autorizácii ako látky vzbudzujúce veľmi veľké obavy. Obmedzenia v prílohe XVII sa týkajú obmedzení výroby, uvádzania na trh a používania. Ide o transpozíciu článku 14 ods. 1 druhého pododseku písm. ab) smernice. Doplnenie tejto požiadavky súvisí so skutočnosťou, že jedným z cieľov revízie smernice o priemyselných emisiách je posilniť prepojenie medzi smernicou a nariadením REACH s cieľom lepšie riešiť riziká používania chemických látok v prevádzkach, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti smernice (pozri odôvodnenie 20 smernice 2024/1785/EÚ). Na podporu dosiahnutia tohto cieľa bude pri príprave referenčných dokumentov o BAT zohrávať formálnu úlohu aj Európska chemická agentúra (ECHA).

K bodu 26 (§ 22 ods. 1)

V odseku 1 sa pri vymedzení znečisťujúcich látok, pre ktoré sa určujú emisné limity podľa článku 14 ods. 1 písm. a) smernice, nahrádza pôvodný odkaz na prílohu 2 aktu, ktorým sa transponovala príloha II k smernici zrušená jej revíziou, odkazom na Príloha II nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 166/2006 z 18. januára 2006 o zriadení Európskeho registra uvoľňovania a prenosov znečisťujúcich látok, ktorým sa menia a dopĺňajú smernice Rady 91/689/EHS a 96/61/ES (Ú. v. EÚ L 33, 4.2.2006) v platnom znení. (tzv. nariadenie E-PRTR). Cieľom tejto úpravy je zosúladiť vnútroštátnej právnej úpravy s platným právnym rámcom EÚ.

K bodu 27 (§ 22 ods. 2 až 4)

K odseku (2): Ustanovenie jednoznačne určuje miesto uplatňovania emisného limitu ako bod, v ktorom emisie opúšťajú prevádzku, a vylučuje zohľadňovanie akéhokoľvek riedenia emisií pred týmto miestom. Cieľom je zabezpečiť objektívne a porovnateľné zisťovanie emisií, zabrániť obchádzaniu emisných limitov technickými opatreniami a posilniť zásadu účinnej ochrany

životného prostredia.

K odseku (3): Ustanovenie upravuje podmienky, za ktorých môže inšpekcia pri nepriamom vypúšťaní znečisťujúcich látok zohľadniť čistiaci účinok čistiarne odpadových vôd nachádzajúcej sa mimo prevádzky. Vymedzené podmienky zabezpečujú, aby takéto zohľadnenie nevedlo k zníženiu úrovne ochrany životného prostredia, nenarušilo prevádzku čistiarne, neohrozilo zdravie zamestnancov a nevedlo k zvýšeniu celkového znečistenia vôd, pričom sa zároveň rešpektujú prísnejšie požiadavky vyplývajúce z predpisov o normách kvality životného prostredia.

K odseku (4): Ustanovenie ukladá prevádzkovateľovi povinnosť preukázať splnenie podmienok podľa odseku 3 už v rámci žiadosti o integrované povolenie a pri každej zmene v prevádzke, ktorá môže mať vplyv na ich plnenie. Cieľom je zabezpečiť, aby inšpekcia mala k dispozícii aktuálne a relevantné podklady na posúdenie zákonnosti a environmentálnej primeranosti nepriameho vypúšťania znečisťujúcich látok.

K bodu 28 až 31 (§ 22 ods. 5 až 8)

Predmetná zmena predstavuje legislatívno-technickú zmenu súvisiacu s výraznými zmenami nielen po obsahovej stránke v rámci § 22 v nadväznosti na odsek 1, ktorým sa pri vymedzení znečisťujúcich látok, pre ktoré sa určujú emisné limity podľa článku 14 ods. 1 písm. a) smernice, nahrádza pôvodný odkaz na prílohu 2 aktu, ktorým sa transponovala príloha II k smernici zrušená jej revíziou, odkazom na Príloha II nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 166/2006 z 18. januára 2006 o zriadení Európskeho registra uvoľňovania a prenosov znečisťujúcich látok, ktorým sa menia a dopĺňajú smernice Rady 91/689/EHS a 96/61/ES (Ú. v. EÚ L 33, 4.2.2006) v platnom znení (tzv. nariadenie E-PRTR). Cieľom tejto úpravy je zosúladiť vnútroštátnej právnej úpravy s platným právnym rámcom EÚ.

K bodu 32 (§ 22 ods. 10)

Ustanovenie sa navrhuje s cieľom zabezpečiť transparentnosť, preskúmateľnosť a primeranosť rozhodovania pri určovaní odchylných hodnôt z limitov environmentálnej výkonnosti podľa § 22b ods. 9. Povinnosť uviesť konkrétne dôvody na určenie odchyľnej hodnoty, vrátane odôvodnenia záväzných podmienok a výsledkov vyhodnotenia, posilňuje právnu istotu, umožňuje overenie splnenia zákonných podmienok na udelenie odchýlky a zabezpečuje, aby odchýlky boli uplatňované len vo výnimočných a riadne zdôvodnených prípadoch bez zníženia úrovne ochrany životného prostredia.

K bodu 33 (§ 22a a 22b)

K § 22a odsek 1: K § 22a odsek 1: Ustanovenie ukladajúce inšpekcii povinnosť určiť v povolení emisné limity zabezpečuje uplatnenie zásady najlepšej dostupnej techniky pri povoľovaní prevádzok. Emisné limity sa určujú s prihliadnutím na celý rozsah úrovní emisií súvisiacich s najlepšou dostupnou technikou, ako sú uvedené v rozhodnutiach o záveroch o najlepšej dostupnej technike, a na základe podkladov predložených prevádzkovateľom. Cieľom je, aby emisné limity boli technicky dosiahnuteľné, environmentálne primerané a zabezpečovali súlad s článkom 14 smernice (EÚ) 2024/1785. Inšpekcia je povinná určiť najprísnejšie emisné limity, ktoré možno

dosiahnuť uplatňovaním BAT v prevádzke, pričom zohľadňuje celý rozsah úrovní emisií súvisiacich s BAT (BAT-AEL) tak, aby za normálnych prevádzkových podmienok emisie neprekračovali BAT-AEL stanovené v záveroch o BAT. Emisné limity sa pritom určujú na základe posúdenia prevádzkovateľa, ktorý analyzuje dosiahnuteľnosť najprísnejšieho konca rozsahu BAT-AEL, a preukazuje najlepšiu celkovú environmentálnu výkonnosť, ktorú možno dosiahnuť uplatnením BAT, so zohľadnením možných vplyvov na jednotlivé zložky životného prostredia. To neznamená, že emisné limity musia byť vždy stanovené na spodnej hranici rozsahu BAT-AEL; musia však byť stanovené na čo najnižšej úrovni, ktorá je v rámci tohto rozsahu dosiahnuteľná. Systém určovania emisných limitov je viazaný na dosiahnuteľnosť pri použití najlepších dostupných techník v konkrétnej prevádzke a nie je automatickým prevzatím dolnej hranice rozsahu BAT-AEL.

K § 22a odsek 2: Podklady predložené prevádzkovateľom musia obsahovať: analýzu uskutočniteľnosti dosiahnutia najprísnejších hodnôt úrovní emisií súvisiacich s najlepšou dostupnou technikou; preukázanie najlepšej celkovej environmentálnej výkonnosti dosiahnuteľnej uplatnením najlepšej dostupnej techniky; a zohľadnenie možných vplyvov na jednotlivé zložky životného prostredia. Týmto sa zabezpečuje, že inšpekcia disponuje dostatočnými podkladmi na odborné a objektívne posúdenie primeranosti emisných limitov a ich environmentálnych dôsledkov.

K § 22a odsek 3: Inšpekcia určí emisné limity tak, aby emisie prevádzky za bežných prevádzkových podmienok neprekročili úrovne znečisťovania dosiahnuteľné pri uplatnení najlepšej dostupnej techniky, ktoré sú stanovené v rozhodnutiach o záveroch o najlepšej dostupnej technike. V prípadoch, kde to charakter prevádzky alebo technické podmienky vyžadujú, môže inšpekcia určiť aj iné emisné limity, ak je tým zabezpečené, že úroveň ochrany životného prostredia nebude nižšia než úroveň dosiahnuteľná pri limitoch stanovených podľa najlepšej dostupnej techniky, pričom tieto limity sa vyjadrujú v rovnakých alebo primeraných časových obdobiach a za referenčných podmienok, ktoré sú porovnateľné s podmienkami použitými pri určení úrovní znečisťovania súvisiacich s najlepšou dostupnou technikou.

K § 22a odsek 4: Ak sú stanovené emisné limity podľa odseku 3 písm. b), inšpekcia je povinná aspoň raz ročne vyhodnotiť výsledky monitorovania emisií na základe podkladov predložených prevádzkovateľom podľa § 33 ods. 4 písm. i). Cieľom tohto vyhodnotenia je zabezpečiť, aby emisie prevádzky za bežných prevádzkových podmienok neprekročili úrovne znečisťovania súvisiace s najlepšou dostupnou technikou, a tým zachovať stanovenú úroveň ochrany životného prostredia.

K § 22a odsek 5: V povolení inšpekcia určí záväzné rozsahy environmentálnej výkonnosti prevádzky za bežných prevádzkových podmienok, ktoré sa nesmú prekročiť počas jedného alebo viacerých obdobných cyklov, a ktoré vychádzajú z úrovní environmentálnej výkonnosti súvisiacich s najlepšou dostupnou technikou, ako sú stanovené v rozhodnutiach o záveroch o najlepšej dostupnej technike. Týmto sa zabezpečuje, že prevádzka plní minimálne požiadavky na environmentálnu výkonnosť, pričom sa posilňuje cieľ integrovanej prevencie a celkovej ochrany životného prostredia.

K § 22a odsek 6: Ustanovenie rozlišuje určovanie limitov environmentálnej výkonnosti pre vodu a orientačných úrovní pre odpady a iné zdroje. Limity a orientačné úrovne, ktoré nie sú menej prísne ako záväzné rozsahy určené v § 21 ods. 2 písm. s), zabezpečujú jednotný prístup k ochrane všetkých zložiek životného prostredia a podporujú efektívne využívanie materiálových zdrojov a vody, predchádzanie environmentálnym škodám a zvyšovanie celkovej environmentálnej výkonnosti prevádzky.

K § 22b odsek 1: Ustanovenia § 22b zavádzajú právny rámec pre určenie odchylných hodnôt emisných limitov a environmentálnej výkonnosti, ktoré sú odchýlkou od štandardných limitov stanovených na základe úrovni znečisťovania súvisiacich s najlepšou dostupnou technikou. Ustanovenie umožňuje inšpekcii rozhodnutím určiť emisné limity menej prísne, než vyplývajú zo štandardného uplatnenia úrovni znečisťovania súvisiacich s najlepšou dostupnou technikou, pričom sa tým nezasahuje do ustanovení § 23 ods. 2. Cieľom je zabezpečiť primeranú flexibilitu pre prevádzky, ktoré by inak čelili neprímerane vysokým nákladom alebo technickým obmedzeniam, pričom je zachovaná ochrana životného prostredia.

K § 22b odsek 2: Určenie odchyľnej hodnoty je možné len vtedy, ak sa preukáže, že dosiahnutie úrovni znečisťovania súvisiacich s najlepšou dostupnou technikou by bolo neúmerne nákladné v porovnaní s environmentálnym prínosom vzhľadom na geografickú polohu, miestne environmentálne podmienky alebo technické charakteristiky prevádzky. Tento odsek zavádza jasné objektívne kritériá, ktoré predchádzajú zneužitiu mechanizmu odchyľnej hodnoty.

K § 22b odsek 3: Inšpekcia je povinná v povolení uviesť odôvodnenie uplatnenia odchylných hodnôt vrátane výsledku vyhodnotenia. Emisné limity stanovené v súlade s týmto odsekom nesmú prekročiť limity ustanovené osobitnými predpismi, čím sa zabezpečuje súlad s platnou legislatívou a ochranou životného prostredia.

K § 22b odsek 4: Odchylné hodnoty musia byť v súlade s podmienkami stanovenými v prílohe č. 3, čím sa zavádza právna istota a zaručuje sa technická a environmentálna konzistencia odchylných hodnôt.

K § 22b odsek 5: Prevádzkovateľ je povinný predložiť posúdenie vplyvu odchyľnej hodnoty na koncentráciu dotknutých znečisťujúcich látok v prijímajúcom prostredí. Inšpekcia zabezpečí, aby odchyľne hodnoty neviedli k významnému znečisteniu a bola zachovaná vysoká úroveň ochrany životného prostredia ako celku.

K § 22b odsek 6: Odchylná hodnota nemôže byť udelená, ak by ohrozila súlad s normami kvality životného prostredia podľa § 23 ods. 2. Tento odsek garantuje, že flexibilita pri emisných limitoch nebude viesť k porušeniu environmentálnych noriem.

K § 22b odsek 7: Inšpekcia je povinná každé štyri roky alebo pri prehodnotení podmienok povolenia podľa § 33 opätovne posúdiť oprávnenosť udelenej odchyľnej hodnoty. Týmto sa zavádza mechanizmus pravidelnej kontroly a aktualizácie, čím sa zabezpečuje, že odchyľne hodnoty zostávajú odôvodnené a primerané.

K § 22b odsek 8: Ak posúdenie ukáže, že menej prísne emisné limity môžu mať merateľný alebo

kvantifikovateľný vplyv na životné prostredie, inšpekcia určí spôsob monitorovania koncentrácie dotknutých látok, ak toto monitorovanie nie je už ustanovené osobitným predpisom. Tým sa zaručuje prevencia pred environmentálnymi rizikami.

K § 22b odsek 9: Inšpekcia môže určiť menej prísne záväzné rozsahy environmentálnej výkonnosti alebo limity environmentálnej výkonnosti, ak by dosiahnutie úrovni spojených s najlepšou dostupnou technikou viedlo k významnému negatívnemu vplyvu na životné prostredie alebo k značnému hospodárskemu zaťaženiu z dôvodu geografickej polohy, miestnych podmienok alebo technických charakteristík prevádzky. Tento odsek zavádza právny rámec pre primeranú flexibilitu pri environmentálnej výkonnosti.

K § 22b odsek 10: Inšpekcia je povinná uviesť v povolení dôvody uplatnenia menej prísnych záväzných rozsahov environmentálnej výkonnosti alebo limit, vrátane výsledku vyhodnotenia. Zároveň musí zabezpečiť, aby prevádzka nemala významný vplyv na životné prostredie, vrátane úbytku zdrojov vody, a aby bola zachovaná vysoká úroveň ochrany životného prostredia ako celku.

K § 22b odsek 11: Ustanovenie reflektuje potrebu zabezpečenia flexibility regulačného rámca v mimoriadnych situáciách, ktoré prevádzkovateľ objektívne nemôže ovplyvniť. Ide najmä o prípady narušenia dodávok energie alebo kľúčových vstupov, ktoré sú nevyhnutné na zabezpečenie prevádzky vo verejnom záujme. Právna úprava umožňuje inšpekcii dočasne určiť odchylné hodnoty, čím sa zabezpečí kontinuita činností významných z hľadiska energetickej bezpečnosti, ochrany verejného zdravia alebo iného prevažujúceho verejného záujmu, pričom sa rešpektuje zásada proporcionality medzi ochranou životného prostredia a inými legitímnymi verejnými záujmami.

K § 22b odsek 12: Podmienka neexistencie významného znečistenia a súčasného vyčerpania všetkých dostupných opatrení na jeho zníženie predstavuje kľúčovú materiálnu záruku, že uplatnenie odchyľky nebude mať neprimerané negatívne dopady na životné prostredie. Ustanovenie tým zabezpečuje, že odchylný režim je využívaný výlučne ako ultima ratio a len za prísne kontrolovaných podmienok.

K § 22b ods. 13: Časové obmedzenie platnosti odchyľnej hodnoty vyjadruje jej striktné dočasné charakter. Maximálna lehota troch mesiacov, s možnosťou jednorazového predĺženia, zabezpečuje, že ide o výnimočné opatrenie viazané na prechodné okolnosti, a zároveň vytvára tlak na čo najrýchlejšie obnovenie štandardného režimu súladu s emisnými limitmi.

K § 22b ods. 14: Ustanovenie upravuje zánik účinnosti rozhodnutia o odchyľnej hodnote, čím posilňuje právnu istotu a zabezpečuje návrat k štandardným podmienkam prevádzky bez zbytočného odkladu. Osobitne sa reflektuje aj kontrolná právomoc Európskej komisie, ktorá môže v rámci dohľadu nad uplatňovaním práva EÚ iniciovať prehodnotenie odchyľky, čím sa zabezpečuje súlad s európskym regulačným rámcom.

K § 22b ods.15: Ustanovenie reaguje na potrebu podpory zavádzania nových techník, ktoré ešte nemusia byť plne rozvinuté alebo dostupné v rozsahu štandardných najlepších dostupných techník (BAT). Umožňuje preto flexibilnejšie nastavenie emisných limitov a environmentálnych

ukazovateľov, pričom zachováva cieľ postupného dosiahnutia úrovni emisií v súlade s BAT závermi. Tým sa podporuje inovácia a technologický pokrok bez neprimeraného regulačného zaťaženia prevádzkovateľov.

K bodu 34 (§ 23 ods. 2)

Ustanovenie § 23 ods. 2 zavádza povinnosť inšpekcie upraviť podmienky prevádzkovania v prípade, že norma kvality životného prostredia vyžaduje prísnejšie požiadavky, než je možné dosiahnuť použitím najlepšej dostupnej techniky. Cieľom je zabezpečiť, aby prevádzka neprispievala nadmerne k znečisteniu v danej oblasti a aby sa zachovala vysoká úroveň ochrany životného prostredia v súlade s právnym rámcom EÚ a vnútroštátnou legislatívou.

Ustanovenie explicitne stanovuje, že opatrenia na zníženie podielu prevádzky na znečistení sa musia implementovať bez toho, aby boli dotknuté iné environmentálne opatrenia, ktoré možno prijať na dosiahnutie súladu s normami kvality životného prostredia. Tým sa zabezpečuje vzájomná prepojenosť a súlad jednotlivých nástrojov environmentálnej regulácie a predchádza sa duplicita alebo konfliktu právnych povinností prevádzkovateľa.

Návrh § 23 ods. 2 je priamou transpozíciou čl. 16 ods. 1 smernice 2010/75/EÚ, ktorý ukladal členským štátom povinnosť zabezpečiť, aby emisné podmienky prevádzky umožnili dosiahnutie alebo priblíženie sa k prísnejším environmentálnym normám, ak sú takéto normy stanovené pre príslušnú oblasť. Ustanovenie zároveň poskytuje právnu istotu, že prísnejšie podmienky neprekračujú rámec primeraných opatrení, ktoré sú dostupné vzhľadom na technické možnosti prevádzky a ochranu iných zložiek životného prostredia.

Takto upravené ustanovenie zabezpečuje súlad s princípom predbežnej opatrnosti a integruje ochranu životného prostredia s technickými a prevádzkovými možnosťami prevádzok, pričom rešpektuje záväzné emisné limity a záväzné rozsahy environmentálnej výkonnosti stanovené podľa § 22a a § 22b.

K bodu 35 (§ 23 ods. 3 a 4)

Navrhované odseky 3 a 4 sú transpozíciou princípov integrovanej prevencie a ochrany životného prostredia, ktoré sú zakotvené v zákone a v súlade s článkom 16 ods. 1 smernice.

K odseku 3: Zavedenie povinnosti inšpekcie analyzovať vplyv prísnejších podmienok na koncentráciu znečisťujúcich látok v prijímajúcom prostredí reflektuje princíp prevencie a predchádzania environmentálnym škodám. Cieľom je zabezpečiť, aby určenie prísnejších alebo dodatočných podmienok prevádzkovania nevedlo k neprimeranému alebo neočakávanému negatívnemu vplyvu na životné prostredie a aby sa dodržala vysoká úroveň ochrany životného prostredia ako celku.

Týmto ustanovením sa zároveň implementuje mechanizmus odôvodneného posúdenia podmienok prevádzky, ktorý poskytuje právnu istotu prevádzkovateľom aj dozorným orgánom, pretože rozhodnutie o prísnejších podmienkach je vždy podložené analytickým vyhodnotením vplyvov.

K odseku 4: Ustanovuje povinnosť inšpekcie určiť spôsob monitorovania koncentrácie znečisťujúcich látok, ak analýza preukáže kvantifikovateľný alebo merateľný účinok prísnejších podmienok na životné prostredie. Toto opatrenie je v súlade s ustanoveniami § 22a a § 22b zákona, ktoré stanovujú povinnosti monitorovania emisií a environmentálnej výkonnosti.

Cieľom je zabezpečiť praktickú kontrolu účinnosti opatrení a umožniť overiteľné hodnotenie environmentálnych prínosov z prijatých prísnejších podmienok. Použitie metód monitorovania alebo merania ustanovených osobitným predpisom zaručuje jednotný a objektívny prístup k hodnoteniu environmentálneho stavu a umožňuje právne záväzné sledovanie dodržiavania podmienok povolenia.

Týmto spôsobom sa posilňuje transparentnosť a zodpovednosť prevádzkovateľa, ako aj účinnosť dozorného orgánu pri ochrane životného prostredia, pričom sa zabezpečuje súlad s európskou legislatívou a vnútroštátnym právnym rámcem.

K bodu 36 (§ 24)

K odseku 1: Zavádza povinnosť inšpekcie stanoviť frekvenciu periodického monitorovania v integrovanom povolení pre každú jednotlivú prevádzku. Tento mechanizmus vychádza z princípu individualizácie povolení podľa charakteru a rizikovosti prevádzky, ktorý je zakotvený v zákone č. 39/2013 Z. z., konkrétne v § 21 ods. 2 písm. l), a zabezpečuje, že dozorný orgán môže primerane regulovať monitorovanie podľa špecifik prevádzky. Stanovenie frekvencie monitorovania v povolení umožňuje právnu istotu a jednoznačne vyznačuje rozsah kontrolnej povinnosti prevádzkovateľa.

K odseku 2: Stanovuje minimálne intervaly monitorovania, pričom vychádza z odôvodnenej metodiky stanovenia monitorovania podľa záverov o najlepších dostupných technikách. Povinnosť monitorovať podzemné vody minimálne raz za štyri roky a pôdu minimálne raz za deväť rokov zabezpečuje adekvátnu environmentálnu ochranu pri súčasnom zohľadnení nákladovej efektívnosti. Výnimkou sú prípady, keď je monitorovanie potrebné podľa systematického hodnotenia rizika kontaminácie, čím sa implementuje princíp rizikovo orientovaného prístupu, ktorý je kompatibilný s § 21 a § 22 zákona.

K odseku 3: Zavádza možnosť dočasnej výnimky z emisných limitov, limitov environmentálnej výkonnosti a orientačných úrovní environmentálnej výkonnosti za účelom testovania a používania nových techník. Toto ustanovenie je právne opodstatnené princípom inovácie a technologického rozvoja, pričom zachováva súlad s cieľom zákona, ktorým je dosiahnutie najlepšej dostupnej environmentálnej výkonnosti.

Výnimka je časovo ohraničená na maximálne 30 mesiacov a podlieha podmienke, že po jej uplynutí musí technika buď prestať byť používaná, alebo zabezpečiť dosiahnutie úrovni emisií súvisiacich s najlepšou dostupnou technikou. Tento mechanizmus implementuje kontrolovaný experimentálny režim, ktorý umožňuje zavádzanie inovácií bez ohrozenia úrovne ochrany životného prostredia a zároveň zaručuje právnu istotu, pretože všetky výnimky sú jasne časovo a vecne ohraničené.

K bodu 37 (§ 26 ods. 1 písm. c)

Navrhovaná úprava zavádza povinnosť prevádzkovateľa ohlásiť inšpekcii každú plánovanú podstatnú zmenu v charaktere prevádzky, v činnosti prevádzky alebo v jej rozšírení, ktorá môže mať vplyv na životné prostredie, pred samotnou realizáciou zmeny.

Táto povinnosť je v súlade s zásadou preventívnej ochrany životného prostredia, ktorá je základným princípom zákona, a umožňuje inšpekcii včas posúdiť environmentálne riziká a zabezpečiť, aby zmeny neohrozili plnenie emisných limitov, limitov environmentálnej výkonnosti alebo iných záväzných podmienok povolenia.

Cieľom je predchádzanie možným negatívnym dopadom na životné prostredie a zabezpečenie kontinuity súladu prevádzky s požiadavkami integrovaného povolenia. Povinnosť predbežného oznámenia prevádzkovateľovi umožňuje inšpekcii primerane nastaviť podmienky povolenia alebo doplnkové opatrenia ešte pred realizáciou zmeny, čím sa posilňuje účinnosť integrovanej prevencie a environmentálnej regulácie.

Ustanovenie zároveň zabezpečuje jednoznačnú právnu istotu pre prevádzkovateľa, ktorý vie, že každá podstatná zmena podlieha predbežnému posúdeniu, a zároveň sa zohľadňuje zásada proporcionality, pretože povinnosť sa vzťahuje len na zmeny, ktoré môžu mať reálny vplyv na životné prostredie.

K bodu 38 (§ 26 ods. 1 písm. g) a h)

Navrhovaná úprava v § 26 odsek 1 písmeno g) zavádza povinnosť prevádzkovateľa efektívne využívať materiálne zdroje a vodu v rámci prevádzky, vrátane ich opätovného použitia. Táto povinnosť vyplýva z princípov zdrojovej efektívnosti a obehového hospodárstva, ktoré sú zakotvené v zákone v spojení s požiadavkami stanovenými v smernici. Cieľom je minimalizovať negatívne dopady prevádzky na životné prostredie, predchádzať vzniku odpadov a optimalizovať spotrebu prírodných zdrojov, pričom sa zabezpečuje súlad s podmienkami povolenia a s environmentálnymi štandardmi na úrovni EÚ.

Písmeno h) zavádza povinnosť informačnú povinnosť prevádzkovateľa vo vzťahu k § 18a ods. 1.

K bodu 39 (§ 26 ods. 12)

Navrhovaná úprava v odseku 12 zavádza povinnosť prevádzkovateľa podrobiť systém environmentálneho manažérstva (EMS) pravidelnému auditu najmenej raz za tri roky, ktorý vykonáva:

- Orgán posudzovania zhody akreditovaný podľa nariadenia (ES) č. 765/2008, alebo
- Environmentálny overovateľ s akreditáciou alebo licenciou podľa nariadenia (ES) č. 1221/2009 alebo štandardu STN EN ISO 14001.

Cieľom tejto povinnosti je overenie súladu EMS a jeho implementácie s právnymi a technickými požiadavkami, ako sú ustanovené v osobitných predpisoch a relevantných medzinárodných alebo

európskych normách. Takéto overenie umožňuje:

- Transparentné a objektívne hodnotenie funkčnosti EMS,
- Zabezpečenie, že EMS skutočne riadi environmentálnu výkonnosť prevádzky,
- Preukázanie dodržiavania legislatívnych povinností podľa zákona č. 39/2013 Z. z. a relevantných európskych smerníc a nariadení, vrátane smernice 2010/75/EÚ o priemyselných emisiách.

Zavedenie pravidelného auditu každé tri roky zodpovedá požiadavkám čl. 14a smernice 2010/75/EÚ, ktoré vyžadujú, aby EMS podliehal pravidelnému preskúmaniu nezávislým overovateľom. Použitie akreditovaných alebo licencovaných audítorov zaručuje objektivitu, odbornú kvalifikáciu a medzinárodnú uznateľnosť výsledkov auditu, čím sa zvyšuje právna istota a dôveryhodnosť systému.

Táto úprava podporuje prevenciu environmentálnych rizík, neustále zlepšovanie environmentálnej výkonnosti prevádzok a súlad s najlepšimi dostupnými technikami, pričom posilňuje dohľad štátu nad plnením povinností prevádzkovateľa.

K bodu 40 (§ 27 ods. 1)

Navrhovaná úprava predstavuje zosúladenie zákona s požiadavkou smernice a kladie dôraz nielen na ochranu životného prostredia ako celku, ale aj na ochranu zdravia ľudí pred negatívnymi vplyvmi prevádzok a činností uvedených v prílohe č. 1 zákona. Rozšírenie odseku o zdravie ľudí explicitne reflektuje na nasledovné oblasti: 1) Posilnenie právnej istoty – doplnenie výslovne stanovuje, že pri stanovení podmienok prevádzkovania a pri hodnotení vplyvov na životné prostredie je potrebné zároveň zohľadniť ochranu ľudského zdravia, čím sa znižuje riziko nejednoznačných interpretácií pri aplikácii povinností prevádzkovateľov a inšpekcie. 2) Kompatibilita s európskym právom, ktoré vyžaduje, aby povolenia zohľadňovali úplnú ochranu životného prostredia a zdravia ľudí. Navrhovaná zmena transponuje tento princíp do vnútroštátnej právnej úpravy a zabezpečuje jeho explicitnú aplikovateľnosť. 3) Prevencia a minimalizácia rizík – explicitné uvedenie zdravia ľudí v texte podporuje systematické posudzovanie rizík a prevenciu negatívnych dopadov prevádzok na ľudské zdravie, čím sa naplňa zásada udržateľného rozvoja a vysokej úrovne ochrany životného prostredia a verejného zdravia.

Doplnenie formou „alebo zdravie ľudí“ predstavuje jasné legislatívne vyjadrenie povinnosti inšpekcie a prevádzkovateľov zohľadniť pri ochrane životného prostredia aj ochranu zdravia ľudí, čím sa zosilňuje súlad vnútroštátnej právnej úpravy so smernicou a s európskymi záväzkami členského štátu.

K bodu 41 (§ 27 ods. 2 až 5)

Navrhované odseky 2 až 5 v § 27 zákona dopĺňajú povinnosti inšpekcie v súvislosti so zistením znečistenia a s mimoriadnymi udalosťami s dopadom na životné prostredie a zdravie ľudí, vrátane cezhraničných aspektov. Odsek 2 zavádza povinnosť inšpekcie bezodkladne informovať príslušné orgány štátnej správy, ak sa zistené znečistenie alebo environmentálny problém nachádza nad rámec jej kompetencií podľa osobitných predpisov, pričom ide najmä o okresný úrad vykonávajúci

úlohy na úseku štátnej vodnej správy. Táto úprava je v súlade s § 62 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a zabezpečuje koordináciu kompetencií medzi jednotlivými orgánmi, čím sa predchádza duplicita aj medzerám v riadení environmentálnych incidentov a zvyšuje sa právna istota pri ochrane životného prostredia a zdravia ľudí.

Odsek 3 ustanovuje povinnosť inšpekcie informovať dotknutých zásobovateľov pitnou vodou a spracovateľov odpadových vôd v prípade, že dôjde k znečisteniu ovplyvňujúcemu zdroje pitnej vody alebo infraštruktúru odpadových vôd, vrátane nepriamych vypúšťaní. Súčasne inšpekcia poskytne informácie o prijatých opatreniach na prevenciu alebo nápravu škôd na životnom prostredí a zdraví ľudí. Takéto ustanovenie zabezpečuje efektívnu prevenciu environmentálnych škôd, podporuje koordinované opatrenia zainteresovaných subjektov a je v súlade s § 7 ods. 1 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon), čím sa zvyšuje ochrana pitnej vody a zdravia obyvateľstva.

Odsek 4 ustanovuje povinnosť inšpekcie bezodkladne informovať príslušný orgán dotknutého členského štátu v prípade mimoriadnej udalosti alebo havárie s významným vplyvom na životné prostredie alebo zdravie ľudí. Takáto úprava zabezpečuje implementáciu článkov 11 a 12 smernice 2010/75/EÚ o priemyselných emisiách a transponuje povinnosti členského štátu informovať dotknuté štáty pri cezhraničných environmentálnych rizikách.

Odsek 5 zavádza povinnosť inšpekcie zabezpečiť multidisciplinárnu a cezhraničnú spoluprácu s príslušnými orgánmi dotknutých členských štátov s cieľom minimalizovať následky mimoriadnych udalostí alebo havárií, predchádzať ich opakovaniu a chrániť životné prostredie a zdravie ľudí. Ustanovenie posilňuje preventívny a koordinačný charakter dozorných činností inšpekcie, zvyšuje účinnosť cezhraničnej ochrany životného prostredia a je v súlade s princípom riadenia environmentálnych rizík podľa zákona.

Celkové odôvodnenie doplnenia § 27 o nové odseky spočíva v zabezpečení rýchlej, koordinovanej a transparentnej reakcie inšpekcie pri environmentálnych rizikách s dopadom na zdravie ľudí a životné prostredie, vrátane cezhraničných situácií. Tým sa zosilňuje ochrana verejného záujmu, predchádza environmentálnym škodám a podporuje vysokú úroveň prevencie, ktorá je základným princípom zákona.

K bodu 42 (§ 27 ods. 6)

Navrhovaná úprava ustanovuje povinnosť prevádzkovateľa neodkladne prijať opatrenia na obmedzenie vplyvov svojich činností na zdravie ľudí alebo životné prostredie a súčasne zabrániť vzniku ďalších mimoriadnych udalostí alebo havárií. Tento záväzok nadväzuje na základné princípy integrovaného prevádzkovania podľa § 1 a § 3 zákona, ktoré ukladajú prevádzkovateľovi povinnosť predchádzať škodám a minimalizovať environmentálne riziká.

Ustanovenie je logickým doplnením odsekov 2 až 5, ktoré riešia informovanie inšpekcie a spoluprácu s orgánmi štátnej správy a dotknutými subjektmi pri znečistení alebo haváriách. Odsek 6 ustanovuje zodpovednosť za okamžitú nápravu a prevenciu prevádzkovateľovi, čím sa zabezpečuje priama účinnosť ochrany životného prostredia a zdravia ľudí.

Povinnosť „bezodkladne prijať opatrenia“ reflektuje princíp predbežnej opatrnosti (§ 3 ods. 1 a § 4 ods. 1 zákona), ktorý vyžaduje okamžité kroky pri hrozbe alebo vzniku škodlivého vplyvu, bez ohľadu na administratívny proces udeľovania povolení či právneho preskúmania. Tento postup zabezpečuje, že prevádzkovateľ neodkladne minimalizuje environmentálne riziká a prispieva k vysokému stupňu ochrany zdravia ľudí a životného prostredia ako celku.

Ustanovenie je tiež v súlade s medzinárodnými záväzkami SR vyplývajúcimi zo smerníc Európskej únie, vrátane článku 11 smernice 2010/75/EÚ o priemyselných emisiách, ktorý ukladajú prevádzkovateľom a dozorným orgánom povinnosť predchádzať škodám a minimalizovať následky havárií a mimoriadnych udalostí.

Cieľom doplnenia odseku 6 je teda posilnenie preventívnej a bezprostrednej povinnosti prevádzkovateľa, aby sa v prípade incidentov nečakalo na zásah inšpekcie alebo iných orgánov, čím sa zabezpečuje efektívna a okamžitá ochrana verejného záujmu a znižuje sa riziko environmentálnej škody.

K bodu 43 (§ 27 ods. 7)

Navrhovaná zmena v odseku 7, ktorou sa za slová „životné prostredie“ dopĺňajú slová „alebo zdravie ľudí“, má za cieľ jednoznačne rozšíriť pôsobnosť povinnosti prevádzkovateľa a inšpekcie tak, aby sa zameriavala nielen na ochranu životného prostredia, ale aj na ochranu zdravia ľudí.

Doplnenie „alebo zdravie ľudí“ reflektuje princípy predbežnej opatrnosti (§ 3 ods. 1 zákona) a integrácie ochrany životného prostredia a zdravia ľudí do rozhodovania o prevádzkovaní zariadení (§ 3 ods. 2), ktoré ukladajú prevádzkovateľom aj inšpekcii povinnosť zohľadniť riziká pre ľudské zdravie.

Týmto spôsobom sa právna norma zosúladzuje s medzinárodnými záväzkami SR a smernicami Európskej únie, najmä s článkom 13 smernice 2010/75/EÚ o priemyselných emisiách, ktorý vyžaduje, aby orgány vydávajúce povolenia a prevádzkovatelia zabezpečili ochranu zdravia ľudí pri riadení environmentálnych rizík.

Uvedené doplnenie tak posilňuje komplexnú ochranu verejného záujmu, zabezpečuje rovnakú právnu istotu pri posudzovaní vplyvov prevádzky na životné prostredie aj zdravie ľudí a umožňuje účinnú implementáciu preventívnych opatrení pri haváriách, znečistení alebo mimoriadnych udalostiach.

K bodu 44 (§ 29 ods. 2)

Navrhovaná úprava predstavuje úpravu legislatívneho textu s cieľom upresnenia z dôvodu oddelenia chovov z prílohy č. 1 do novej prílohy č. 1a.

K bodu 45 (§ 29d)

Navrhované vloženie nového § 29d zavádza osobitnú právnu úpravu pre prevádzky chovu hydiny a ošípaných, čím reaguje na špecifický charakter týchto činností, ich kumulatívne environmentálne

vplyvy a zvýšené riziká pre životné prostredie a zdravie ľudí.

Odsek 1 jednoznačne ustanovuje povinnosť prevádzkovať zariadenia chovu hydiny a ošípaných, ktoré dosahujú kapacitné prahy uvedené v prílohe č. 1a, výlučne na základe integrovaného povolenia. Tým sa zabezpečuje, že tieto prevádzky podliehajú komplexnému posúdeniu ich vplyvov na jednotlivé zložky životného prostredia a zdravie ľudí, čo zodpovedá systematicke zákonu a požiadavkám práva Európskej únie v oblasti priemyselných emisií.

Odsek 2 potvrdzuje uplatňovanie všeobecného režimu integrovaného povoľovania podľa zákona, pričom umožňuje zohľadniť osobitosti vyplývajúce zo špecifickej povahy poľnohospodárskych chovov. Ide o zabezpečenie rovnováhy medzi jednotným uplatňovaním právnych pravidiel a potrebou reflektovať osobitné technologické, biologické a prevádzkové charakteristiky týchto činností.

Odsek 3 zavádza pravidlo posudzovania viacerých prevádzok v jednej lokalite ako jednej prevádzky na účely určenia kapacitných prahov, ak existuje personálna, hospodárska alebo právna previazanosť. Toto ustanovenie má preventívny charakter a slúži na zamedzenie obchádzania zákonných povinností umelým delením prevádzok, čím sa posilňuje efektívnosť a integrita systému integrovanej prevencie.

Odsek 4 ukladá prevádzkovateľovi povinnosť monitorovať emisie a úrovne environmentálnej výkonnosti podľa jednotných podmienok prevádzkových pravidiel vydaných vykonávacím aktom Európskej komisie. Zavedenie jednotných monitorovacích podmienok prispieva k porovnateľnosti údajov, transparentnosti a účinnému dohľadu nad dodržiavaním povinností, pričom povinnosť uchovávať údaje po dobu najmenej piatich rokov zabezpečuje ich dostupnosť pre kontrolné a hodnotiace účely.

Odsek 5 výslovne upravuje nakladanie s maštalným hnojom, vedľajšími živočíšnymi produktmi a ostatnými zvyškami z prevádzky v súlade s najlepšimi dostupnými technikami. Tým sa posilňuje prevencia znečistenia pôdy, vôd a ovzdušia a zároveň sa podporuje obehové hospodárstvo a efektívne využívanie zdrojov v súlade so základnými cieľmi zákona.

Odsek 6 zveruje ministerstvu úlohu sledovať vývoj najlepších dostupných techník a jednotných podmienok prevádzkových pravidiel na úrovni Európskej únie a zabezpečovať informovanie príslušných orgánov. Toto ustanovenie posilňuje aktuálnosť a dynamiku vnútroštátnej právnej úpravy a umožňuje pružnú reakciu na technologický vývoj a nové regulačné požiadavky.

Celkovo § 29d predstavuje systematické a primerané doplnenie zákona, ktoré zvyšuje právnu istotu, predchádza obchádzaniu zákona a prispieva k zabezpečeniu vysokej úrovne ochrany životného prostredia a zdravia ľudí pri chove hydiny a ošípaných.

K bodu 46 (§ 31 ods. 1 písm. f)

Doplnenie slov „alebo zisteniach inovačného centra pre priemyselnú transformáciu a emisie“ v § 31 ods. 1 písm. f) je potrebné vykladať v systematickej väzbe na postavenie a úlohy ministerstva ako ústredného orgánu štátnej správy vo veciach integrovanej prevencie a kontroly znečisťovania.

Ministerstvo podľa § 31 ods. 1 písm. a) až k) zabezpečuje koncepčné, metodické, koordinačné a notifikačné úlohy v oblasti integrovanej prevencie, vrátane podpory rozširovania najlepších dostupných techník, sledovania technického a technologického vývoja a zastupovania Slovenskej republiky vo vzťahu k Európskej únii.

Rozšírením okruhu podkladov o zistenia inovačného centra pre priemyselnú transformáciu a emisie sa vytvára právny základ na systematické využívanie odborných, analytických a technických výstupov subjektu, ktorého činnosť je priamo zameraná na podporu vývoja a uplatňovania nových techník a na transformáciu priemyselných činností smerom k nižším emisiám a vyššej environmentálnej výkonnosti. Táto úprava je v súlade najmä s § 31 ods. 1 písm. d), e) a f), podľa ktorých ministerstvo zabezpečuje medzinárodnú spoluprácu, podporu rozširovania najlepších dostupných techník a podnecuje vývoj a uplatňovanie nových techník.

Zároveň ide o zosúladenie vnútroštátnej právnej úpravy s dynamickým charakterom integrovanej prevencie, ktorá nie je založená výlučne na statických povoleniach, ale na priebežnom zohľadňovaní technického pokroku, inovácií a poznatkov získaných z aplikačnej praxe a odborných analýz. Zistenia inovačného centra predstavujú relevantný odborný podklad, ktorý môže ministerstvo využiť pri výkone svojich notifikačných povinností voči Európskej únii, pri podpore uplatňovania nových techník, ako aj pri koordinácii postupov inšpekcie.

Navrhovaná úprava tak posilňuje prepojenie medzi strategickou a koncepčnou úrovňou riadenia integrovanej prevencie na strane ministerstva a výkonom dohľadu a povoľovacích činností, pričom prispieva k napĺňaniu základného cieľa zákona, ktorým je zabezpečenie vysokej úrovne ochrany životného prostredia a zdravia ľudí prostredníctvom odborne podloženého, aktuálneho a efektívneho rozhodovania.

K bodu 47 a 48 (§ 31 ods. 1 písm. h) a j)

Navrhovaná úprava predstavuje precizovanie legislatívneho textu v kontexte príslušných zmien zákona.

K bodu 49 (§ 31 ods. 3 písm. e)

Navrhovaná úprava predstavuje doplnenie § 31 ods. 3 o nové písmeno e) vytvára zákonné splnomocnenie na vydanie vykonávacieho právneho predpisu, ktorým sa podrobne upraví spôsob určenia podmienok a kritérií na stanovenie menej prísnych záväzných rozsahov environmentálnej výkonnosti alebo menej prísnych limitov environmentálnej výkonnosti podľa § 22a ods. 9. Úprava reaguje na potrebu jednotného a transparentného postupu pri uplatňovaní týchto výnimiek, keďže platná právna úprava neustanovuje podrobné metodické pravidlá ich posudzovania. Uvedená úprava je v súlade s § 31 ods. 1 zákona, ktorý ministerstvu zveruje koncepčné, metodické a koordinačné úlohy v oblasti integrovanej prevencie a kontroly znečisťovania, ako aj s jeho úlohami v oblasti podpory uplatňovania najlepších dostupných techník a nových techník. Zároveň prispieva k zosúladeniu aplikačnej praxe inšpekcie a k posilneniu právnej istoty prevádzkovateľov tým, že znižuje riziko rozdielneho výkladu zákonných podmienok pri určovaní menej prísnych požiadaviek.

K bodu 50 (§ 32 ods. 5 a 6)

Navrhovaným doplnením § 32 o nové odseky 5 a 6 sa posilňuje mechanizmus včasnej výmeny informácií a spolupráce orgánov verejnej správy pri riešení porušení podmienok integrovaného povolenia, ktoré môžu mať významné negatívne účinky presahujúce územie Slovenskej republiky alebo zasahujúce do pôsobnosti iných príslušných orgánov.

Odsek 5 reaguje na potrebu zabezpečiť účinné uplatňovanie zásady prevencie a zásady predchádzania cezhraničným vplyvom znečistenia, ktoré sú imanentnou súčasťou systému integrovanej prevencie a kontroly znečisťovania podľa zákona. Ustanovenie výslovne ukladá inšpekcii povinnosť bezodkladne informovať dotknutý členský štát v prípade zistenia porušenia podmienok prevádzky, ktoré môže mať významne nepriaznivý cezhraničný vplyv na jeho životné prostredie. Tým sa zabezpečuje súlad s povinnosťami vyplývajúcimi z práva Európskej únie v oblasti cezhraničných environmentálnych vplyvov a zároveň sa vytvára procesný podklad pre vydanie stanoviska dotknutého členského štátu v rámci povolovacích alebo kontrolných postupov.

Odsek 6 nadväzuje na úpravu informačných povinností inšpekcie pri mimoriadnych udalostiach a haváriách podľa § 27 ods. 2 a spresňuje okruh orgánov, ktoré musia byť o takýchto skutočnostiach bezodkladne informované. Výslovné zakotvenie povinnosti informovať osobitný príslušný orgán, najmä okresný úrad vykonávajúci úlohy na úseku štátnej vodnej správy, zohľadňuje rozdelenie vecnej pôsobnosti podľa osobitných predpisov a zabezpečuje koordinovaný postup orgánov verejnej správy pri ochrane jednotlivých zložiek životného prostredia.

Navrhovaná úprava tak prispieva k zvýšeniu efektívnosti výkonu dozoru, k lepšej koordinácii medzi orgánmi a k posilneniu ochrany životného prostredia.

K bodu 51 (§ 33 ods. 1 pred prvou vetou)

Navrhované nové znenie zavádza systematický prístup k dohľadu nad dodržiavaním povinností, čím posilňuje preventívnu aj kontrolnú funkciu inšpekcie. Reflektuje princípy integrovanej prevencie a zabezpečenia súladu podľa práva Európskej únie, pričom zdôrazňuje nielen kontrolu, ale aj podporu dodržiavania povinností.

System zahŕňa najmä monitorovanie, hodnotenie rizík, plánovanie a vykonávanie kontrol, ako aj prijímanie nápravných opatrení. Cieľom je efektívnejšie presadzovanie právnych predpisov, zvýšenie miery dobrovoľného plnenia povinností a zlepšenie ochrany životného prostredia.

K bodu 52 (§ 33 ods. 1 písm. d)

Navrhované nové znenie § 33 ods. 1 písm. d) rozširuje a spresňuje dôvody na prehodnotenie a aktualizáciu podmienok integrovaného povolenia tak, aby plne zohľadňovalo nielen zmeny právnych predpisov a noriem kvality životného prostredia, ale aj stav prijímajúceho prostredia a záväzky vyplývajúce z plánov a programov ustanovených v právnych aktoch Európskej únie.

V porovnaní s doterajším znením, ktoré viazalo povinnosť prehodnotenia povolenia najmä na zmenu normy kvality životného prostredia alebo právnych predpisov, sa explicitne dopĺňa aj

potreba určenia nových emisných limitov a limitov environmentálnej výkonnosti v prípadoch, keď si to vyžaduje stav prijímajúceho prostredia. Tým sa posilňuje materiálny charakter integrovaného povolenia, ktoré má zabezpečiť, aby podmienky prevádzkovania zariadenia boli vždy primerané reálnym environmentálnym podmienkam v dotknutom území.

Zároveň sa ustanovenie zosúladzuje s koncepciou plánov a programov prijímaných na úrovni Európskej únie, najmä v oblasti ochrany vôd, ovzdušia a biodiverzity, ktoré môžu vyžadovať sprísnenie emisných limitov alebo zavedenie nových limitov environmentálnej výkonnosti nad rámec pôvodných podmienok povolenia. Výslovný odkaz na potrebu dosiahnutia súladu s týmito plánmi a programami zvyšuje právnu istotu a umožňuje inšpekcii konať preventívne a včas, ešte predtým, ako dôjde k porušeniu noriem kvality životného prostredia.

K bodu 53 (§ 33 ods. 1 písm. h)

Navrhované doplnenie § 33 ods. 1 o nové písmeno h) rozširuje dôvody, pri ktorých je inšpekcia povinná prehodnotiť a v prípade potreby aktualizovať podmienky integrovaného povolenia, o situáciu, keď prevádzkovateľ požiada o predĺženie trvania prevádzky zariadenia vykonávajúceho činnosť uvedenú v bode 5.4 prílohy č. 1.

Predĺženie trvania prevádzky predstavuje zásah do časového rozsahu povolenej činnosti, ktorý môže mať samostatný a dlhodobý vplyv na životné prostredie, a to aj bez zmeny technických alebo technologických parametrov zariadenia. Ide najmä o možné kumulatívne účinky, zmeny v zaťažení prijímajúceho prostredia a potrebu overenia, či pôvodne určené emisné limity a limity environmentálnej výkonnosti naďalej zodpovedajú aktuálnym požiadavkám ochrany životného prostredia.

Toto ustanovenie sa neaplikuje vo vzťahu k platnosti súhlasu na prevádzkovanie zariadenie pre nakladanie s odpadom nakoľko podľa § 97 ods. ods. 16 zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch stanovuje výnimku pre prevádzky (zákon č. 39/2013 Z. z.) vo vzťahu k platnosti súhlasu.

Predmetné ustanovenie sa bude aplikovať pre prípady predĺženia termínu ukladania odpadov ak bol tento stanovený. Ďalej pre prípady, kde je stanovená kapacita po ktorej naplnení má prevádzkovateľ požiadať o súhlas na uzavretie a rekultiváciu. Táto kapacita je previazaná s dĺžkou prevádzky skládky odpadov. Ak prevádzkovateľ požiada o navýšenie kapacity bude potrebné skúmať či sa súčasne predĺži čas, na ktorý bola pôvodná kapacita stanovená. V prípade, že navýšenie kapacity súčasne vyvolá predĺženie času prevádzky v porovnaní s pôvodným časom vzťahnutému k pôvodnej kapacite. Rovnako sa toto ustanovenie aplikuje pre prípady ak nepríde k navýšeniu kapacity ale príde k predĺženiu pôvodného časové horizontu naplnenia a ukončenia ukladania odpadu.

K bodu 54 (§ 33 ods. 2)

Navrhovaná úprava predstavuje úpravu legislatívneho textu v kontexte príslušných zmien zákona.

K bodu 55 (§ 33 ods. 4 písm. e) a f)

Navrhovaná úprava spresňuje povinnosti prevádzkovateľa v prípade porušenia podmienok povolenia a zjednoteného povolenia s cieľom zabezpečiť bezodkladné obnovenie súladu a minimalizáciu negatívnych vplyvov na životné prostredie. Ustanovenie zavádza jednoznačnú povinnosť okamžite konať a prijať všetky potrebné opatrenia, čím posilňuje preventívny a nápravný charakter právnej úpravy.

Zároveň sa explicitne upravuje povinnosť odstrániť nedostatky zistené kontrolou v lehote určenej inšpekciou a realizovať aj dodatočné nápravné opatrenia. Tým sa posilňuje vymožitelnosť práva, zvyšuje efektívnosť kontrolnej činnosti a zabezpečuje dôsledné presadzovanie podmienok povolení v súlade s požiadavkami integrovanej prevencie a kontroly znečisťovania.

K bodu 56 (§ 33 ods. 4 písm. i) bod 2)

Navrhovaná úprava predstavuje úpravu legislatívneho textu v kontexte príslušných zmien zákona.

K bodu 57 (§ 33 ods. 5)

Navrhované ustanovenie ustanovuje oprávnenie inšpekcie pozastaviť činnosť v prevádzkach a zariadeniach uvedených v prílohách č. 1 a 1a v prípade závažného porušenia podmienok povolenia, ktoré predstavuje bezprostredné ohrozenie zdravia ľudí alebo hrozí spôsobenie okamžitého významného negatívneho účinku na životné prostredie.

Toto doplnenie vyplýva z princípov integrovaného povolenia podľa zákona, kde ochrana životného prostredia a zdravia ľudí predstavuje základnú prioritu. Inšpekcia tak získava nástroj na okamžité zastavenie činnosti, kým prevádzkovateľ neprijme opatrenia na odstránenie nedostatkov a na zabezpečenie súladu s povinnosťami stanovenými v povolení, vrátane povinností podľa § 21 ods. 2 a § 34 ods. 10. Ustanovenie rozlišuje dve situácie:

písm. a) – zistenie porušenia predstavujúceho bezprostredné nebezpečenstvo; pozastavenie trvá do odstránenia nedostatkov a splnenia opatrení.

písm. b) – pretrvávajúce porušenie, keď prevádzkovateľ nevykonal potrebné kroky na nápravu; pozastavenie slúži na vynútenie plnenia povinností a zabránenie ďalším škodám.

Takto upravená právomoc je v súlade s princípom predbežnej ochrany životného prostredia a zdravia ľudí, zabezpečuje prevenciu významných škôd a je proporcionálna, pretože pozastavenie je dočasné a viazané na nápravu nedostatkov zo strany prevádzkovateľa. Zároveň ustanovenie neprekračuje rámec zákona, ale explicitne konkretizuje oprávnenie inšpekcie reagovať na bezprostredné environmentálne a zdravotné riziká.

K bodu 58 (§ 33a)

Navrhované ustanovenie § 33a zavádza mechanizmus konsolidovaného znenia časti výroku povolenia a zjednoteného povolenia pri každej zmene týchto rozhodnutí. Cieľom je zabezpečiť transparentnosť, zrozumiteľnosť a jednoznačnú informovanosť dotknutých osôb o aktuálnych podmienkach prevádzkovania.

Odsek (1) stanovuje, že konsolidované znenie zahŕňa opis prevádzky, opis vykonávaných činností a záväzné podmienky prevádzkovania. Tým sa zabezpečuje prehľadnosť údajov a prepojenie jednotlivých zmien povolenia do jedného informatívneho dokumentu, ktorý umožňuje ľahkú orientáciu pre prevádzkovateľa aj kontrolné orgány.

Odsek (2) upresňuje, že záväznou právnou normou zostáva pôvodné znenie povolenia a rozhodnutí o jeho zmene, pričom konsolidované znenie má výlučne informatívny charakter. Povinnosť jeho zverejnenia v informačnom systéme integrovanej prevencie zároveň podporuje prístup verejnosti k relevantným informáciám a súlad so zásadami transparentnosti a právnej istoty podľa zákona.

Takto zavedený mechanizmus prispieva k efektívnejšiemu výkonu dozoru, znižuje riziko nejednoznačností pri sledovaní záväzných podmienok a posilňuje systematickú evidenciu povolení a ich zmien.

K bodu 59 a 60 (§ 35 ods. 5 a § 36 ods. 3)

Navrhovaná úprava predstavuje úpravu legislatívneho textu v kontexte úpravy prílohy č. 1 a zavedenie novej prílohy č. 1a s rozšírením okruhu činností podliehajúcich režimu integrovanej prevencie.

K bodu 61 (§ 37 ods. 1 písm. u) až y)

Navrhovaná zmena v § 37 rozširuje skutkové podstaty iných správnych deliktov, za ktoré inšpekcia uloží pokutu prevádzkovateľovi. Táto úprava je nevyhnutným legislatívnym krokom reagujúcim na zavedenie nových povinností prevádzkovateľov v oblasti systémov environmentálneho manažérstva (EMS) a plánov transformácie, ktoré boli do zákona zapracované v súvislosti s transpozíciou.

Konkrétne dôvody pre jednotlivé nové písmená sú nasledovné:

K písm. u): Zavádza sa sankcia za nesplnenie povinnosti §18a ods. 1. Keďže EMS sa stáva kľúčovým nástrojom na zabezpečenie trvalého zlepšovania environmentálneho správania prevádzky, absencia tohto systému musí byť sankcionovateľná, aby bola zabezpečená vynútiteľnosť práva.

K písm. v): Zavádza sa sankcia za nezabezpečenie vykonania auditu systému environmentálneho manažérstva podľa § 18a ods. 8. Audit je kontrolným mechanizmom, ktorý overuje funkčnosť a súlad EMS s požiadavkami zákona. Bez hrozby sankcie by povinnosť vykonávať pravidelné audity mohla byť zo strany prevádzkovateľov obchádzaná, čo by znížilo efektívnosť celého systému IPKZ.

K písm. w): Sankcionuje sa nesplnenie informačnej povinnosti voči inšpekcii (nepredloženie údajov na zverejnenie alebo neoznámenie zmeny EMS) podľa § 18a ods. 6 a 7. Táto úprava je potrebná na zabezpečenie transparentnosti a prístupu verejnosti k informáciám o životnom prostredí, ako aj na to, aby mal povolujujúci a kontrolný orgán aktuálne informácie o stave prevádzky.

K písm. x): Zavádza sa sankcia za nevypracovanie alebo nezahrnutie plánu transformácie do systému environmentálneho manažérstva podľa § 18b ods. 1 alebo ods. 4. Plány transformácie sú novým inštitútom zameraným na dekarbonizáciu a modernizáciu priemyslu smerom k obehovému hospodárstvu. Ich absencia by ohrozila plnenie klimatických cieľov a cieľov v oblasti ochrany životného prostredia, preto je nevyhnutné ich vypracovanie vynucovať pod hrozbou sankcie.

K písm. y): Sankcionuje sa nezabezpečenie posúdenia plánu transformácie audítorom podľa § 18b ods. 3 alebo ods. 6. Nezávislé posúdenie je garanciou, že plán transformácie je reálny, vykonateľný a v súlade s požiadavkami zákona. Sankcia má zabezpečiť, aby plány neboli len formálnymi dokumentmi bez reálneho obsahu.

Cieľom tejto úpravy je zabezpečiť efektívnu vynútiteľnosť nových hmotnoprávných povinností zavedených novelou. Bez doplnenia týchto skutkových podstát do ustanovenia o správnych deliktoch by boli nové povinnosti (týkajúce sa EMS a transformácie) len deklaratórne a inšpekcia by nemala právny nástroj na postihovanie subjektov, ktoré tieto povinnosti ignorujú. Návrh je v súlade so zásadou nulla poena sine lege (nie je trestu bez zákona), keďže jasne definuje protiprávne konanie, za ktoré hrozí sankcia. Navrhované rozšírenie § 37 je v súlade so systematikou zákona, zachováva proporcionalitu sankčného mechanizmu a zabezpečuje plnú vynútiteľnosť nových povinností, čím posilňuje preventívny, kontrolný a ochranný charakter integrovanej prevencie a kontroly znečisťovania.

K bodu 62 a 63 (§ 37 ods. 3 a § 37 ods. 4)

Navrhovaná úprava predstavuje úpravu legislatívneho textu v kontexte príslušných zmien zákona.

K bodu 64 (§ 37 ods. 6)

Navrhované doplnenie nového odseku 6 v § 37 predstavuje transpozíciu sprísnených sankčných mechanizmov vyžadovaných revidovanou smernicou o priemyselných emisiách (IED 2.0). Cieľom tejto úpravy je zabezpečiť, aby sankcie za porušenie kľúčových povinností v oblasti integrovanej prevencie a kontroly znečisťovania boli nielen primerané, ale predovšetkým účinné a odradzujúce.

Konkrétne dôvody pre túto právnu úpravu sú nasledovné:

1. Osobitný režim pre závažné delikty (písm. m a q): Ustanovenie sa vzťahuje špecificky na porušenia povinností uvedených v § 37 písm. m) (prevádzkovanie bez povolenia) a písm. q) (nedodržanie podmienok povolenia). Ide o najzávažnejšie formy protiprávneho konania v rámci zákona, ktoré majú priamy a bezprostredný dopad na životné prostredie a zdravie ľudí.
2. Zavedenie obratovej pokuty (Transpozícia požiadaviek EÚ): Najvýznamnejšou zmenou je zavedenie inštitútu obratovej pokuty v prípade „zvlášť závažného porušenia“. Stanovenie dolnej hranice pokuty vo výške 3 % ročného obratu prevádzkovateľa v Európskej únii reflektuje požiadavku európskej legislatívy na to, aby sankcie brali do úvahy ekonomickú silu znečisťovateľa.

Tento mechanizmus zabraňuje situácii, kedy by pre veľké nadnárodné spoločnosti alebo veľkých priemyselných prevádzkovateľov boli fixné sumy pokút (hoci aj v maximálnej výške podľa doterajšieho sadzobníka) ekonomicky zanedbateľné a mohli by byť kalkulované ako „prevádzkové náklady“.

Viazanosť na obrat v rámci celej EÚ (nie len v SR) zabraňuje účelovému presúvaniu ziskov a zabezpečuje reálny odradzujúci účinok pre nadnárodné korporácie.

3. Dvojstupňový systém sankcionovania: Ustanovenie zachováva flexibilitu pre inšpekciu:
  - Štandardné porušenie: Umožňuje uložiť pokutu v rozpätí od 1 000 eur do 333 000 eur (čo zodpovedá doterajšej hornej hranici pre iné správne delikty v § 37), ak porušenie nedosahuje intenzitu „zvlášť závažného porušenia“.
4. Zvlášť závažné porušenie: Obligatórne ("uloží", nie "môže uložiť") prikazuje aplikovať prísnejšiu sadzbu (3 % obratu), ak porušenie spôsobilo alebo mohlo spôsobiť významné škody na životnom prostredí či zdraví ľudí.
5. Princíp „znečisťovateľ platí“: Návrh dôsledne uplatňuje environmentálny princíp „znečisťovateľ platí“. Finančný postih musí byť nastavený tak, aby prevádzkovateľa zbavil ekonomickej výhody získanej porušením práva (napr. ušetrené náklady na technológie alebo monitoring) a zároveň pôsobil preventívne voči budúcim porušeniam.

Zavedenie nového odseku 6 je nevyhnutné pre dosiahnutie súladu s právom EÚ a pre posilnenie vymožitelnosti práva v oblasti ochrany životného prostredia. Zabezpečuje, aby sankcie za najzávažnejšie environmentálne delikty boli proporcionálne k ekonomickej sile prevádzkovateľa a mali skutočný odradzujúci charakter.

K bodu 65 (§ 38 ods. 4)

Navrhované doplnenie § 38 o nový odsek 4 reaguje na potrebu systematickej elektronizácie procesov vydávania povolení v pôsobnosti ministerstva ako orgánu vydávania povolení podľa zákona. Cieľom navrhovanej právnej úpravy je zosúladenie vnútroštátnej právnej úpravy s požiadavkami na modernú verejnú správu. Zriadenie elektronického systému povolení vytvára právny rámec pre jednotnú, transparentnú a efektívnu správu údajov súvisiacich s vydávaním povolení. Ustanovenie výslovne vymedzuje základné funkčné ciele systému, čím sa zabezpečuje jeho účelové a zákonné používanie.

Podľa písmena a) elektronický systém umožní evidenciu nevyhnutných požadovaných údajov, čím sa vytvoria predpoklady na riadny, presný a overiteľný následný reporting. Takáto evidencia je nevyhnutná najmä na účely kontroly, hodnotenia a plnenia informačných povinností ministerstva.

Písmeno b) reflektuje potrebu zabezpečenia efektívnej a bezpečnej výmeny údajov s členskými štátmi Európskej únie a s Európskou komisiou. Elektronický systém povolení má zabezpečiť vzájomnú zlučiteľnosť a technickú prepojitelnosť údajov, čím sa znižuje administratívna záťaž a minimalizuje riziko chýb pri prenose informácií.

Podľa písmena c) sa ustanovuje povinnosť zabezpečiť funkčné elektronické vydávanie povolení,

čím sa podporuje digitalizácia verejnej správy, zrýchlenie správnych procesov a zvýšenie právnej istoty účastníkov konania.

Navrhovaná právna úprava je v súlade so zásadami efektívnosti, hospodárnosti a transparentnosti verejnej správy a predstavuje nevyhnutný krok k modernizácii procesov vydávania povolení pri zachovaní ochrany zákonných práv dotknutých subjektov.

K bodu 66 (§ 40 ods. 10)

Navrhovaná úprava § 40 ods. 10 spresňuje rozsah posudzovaných zložiek životného prostredia doplnením odkazu na povrchové vody popri pôde a podzemných vodách. Cieľom je odstrániť výkladovú nejednoznačnosť a zabezpečiť komplexné posudzovanie možnej kontaminácie pri činnostiach zahŕňajúcich používanie, výrobu alebo vypúšťanie nebezpečných látok.

Úprava je v súlade s charakterom prechodných ustanovení § 40 a so zásadou prevencie ochrany životného prostredia a prispieva k jednotnej aplikačnej praxi orgánov štátneho dozoru.

K bodu 67 (§ 40m)

Navrhované prechodné ustanovenie § 40m upravuje časový a vecný rámec uplatňovania nových povinností zavádzaných novelou zákona na existujúce aj nové prevádzky tak, aby bola zabezpečená právna istota prevádzkovateľov, primeranosť zásahov do existujúcich povolení a súlad s princípmi postupnej adaptácie na sprísnené environmentálne požiadavky vyplývajúce z práva Európskej únie.

Odsek 1 ustanovuje základné pravidlo postupného uplatňovania nových ustanovení týkajúcich sa environmentálnej výkonnosti, určenia emisných limitov a prehodnocovania povolení vo väzbe na uverejnenie rozhodnutí o záveroch o najlepších dostupných technikách po 1. novembri 2026. Zavedenie štvorročnej lehoty zohľadňuje potrebu technickej, ekonomickej a organizačnej adaptácie existujúcich prevádzok a korešponduje s mechanizmami prechodných období uplatňovanými v integrovanej prevencii.

Odsek 2 zabezpečuje, aby sa nové požiadavky uplatňovali bezodkladne na prevádzky, ktorým je povolenie vydané prvýkrát po uverejnení relevantných rozhodnutí o záveroch o najlepších dostupných technikách, čím sa predchádza nerovnému postaveniu nových a existujúcich prevádzok a posilňuje sa princíp rovnakých podmienok hospodárskej súťaže.

Odsek 3 upravuje režim pre prevádzky, ktorým bolo povolenie vydané pred 1. novembrom 2026, a viaže uplatnenie nových ustanovení na najbližšiu aktualizáciu povolenia, najneskôr však v zákonom stanovenej lehote. Uvedené riešenie rešpektuje stabilitu už vydaných povolení, zároveň však zabezpečuje ich postupné zosúladenie s aktualizovanými environmentálnymi požiadavkami.

Odsek 4 rozširuje uplatnenie režimu podľa odseku 3 aj na prípady, keď bola žiadosť o povolenie podaná pred 1. novembrom 2026, ale povolenie bolo vydané až po tomto dátume. Cieľom je zabrániť obchádzaniu novej právnej úpravy a zabezpečiť rovnaký prístup k porovnateľným prevádzkam.

Odsek 5 výslovne stanovuje, že do času začatia uplatňovania novej právnej úpravy sú prevádzky povinné dodržiavať právne predpisy v znení účinnom pred 1. novembrom 2026, čím sa predchádza právnej neistote a retroaktívnemu pôsobeniu zákona.

Odsek 6 spresňuje časové uplatnenie ustanovení týkajúcich sa záväzných rozsahov environmentálnej výkonnosti a možnosti určenia menej prísnych hodnôt, pričom zabezpečuje ich väzbu na proces aktualizácie povolení a na uverejnenie rozhodnutí o záveroch o najlepších dostupných technikách.

Odseky 7 a 8 ustanovujú osobitné prechodné režimy pre vybrané kategórie činností, pri ktorých sa zohľadňujú ich špecifiká, technologická náročnosť a dlhodobějšíe investičné cykly. Uvedené diferencovanie je odôvodnené zásadou proporcionality a primeranosti regulačných zásahov.

Odseky 9 a 10 zavádzajú osobitný prechodný režim pre prevádzky vykonávajúce činnosti podľa prílohy č. 1a, a to v závislosti od kapacity prevádzky. Postupné lehoty reflektujú rozdielnu environmentálnu záťaž a ekonomické možnosti jednotlivých kategórií chovov a zabezpečujú postupné zavádzanie jednotných prevádzkových pravidiel.

Odsek 11 zachováva platnosť odchylných hodnôt emisných limitov určených pred 1. novembrom 2026 až do ich opätovného posúdenia podľa novej právnej úpravy, čím sa predchádza automatickému zániku existujúcich rozhodnutí a zabezpečuje sa kontinuita výkonu štátnej správy.

Odsek 12 obdobne rieši výnimky udelené na testovanie a používanie nových techník, pričom rešpektuje už nadobudnuté práva prevádzkovateľov, no zároveň jasne stanovuje povinnosť dosiahnuť po uplynutí výnimky úroveň znečisťovania zodpovedajúce najlepším dostupným technikám.

Odseky 13 a 14 ustanovujú prechodné lehoty na zavedenie systému environmentálneho manažérstva a vykonanie prvého auditu, čím sa zabezpečuje reálna implementácia nových povinností bez neprimeraného zásahu do prevádzkových procesov.

Odsek 15 upravuje dokončenie konaní začatých pred 1. novembrom 2026 podľa doterajších právnych predpisov, čím sa rešpektuje zásada právnej istoty a ochrany legitímnych očakávaní účastníkov konania.

K bodu 68 (Príloha č. 1, bod 1.4.)

Navrhované nové znenie § 33 ods. 1 písm. d) rozširuje a spresňuje dôvody na prehodnotenie a aktualizáciu podmienok integrovaného povolenia tak, aby plne zohľadňovalo nielen zmeny právnych predpisov a noriem kvality životného prostredia, ale aj stav prijímajúceho prostredia a záväzky vyplývajúce z plánov a programov ustanovených v právnych aktoch Európskej únie.

K bodu 69 (Príloha č. 1 bod 2.3.)

Navrhované nové znenie bodu 2.3 prílohy č. 1 spresňuje a rozširuje vymedzenie činností v oblasti spracovania železných kovov, ktoré podliehajú režimu integrovanej prevencie a kontroly

znečisťovania podľa zákona. Úpravou sa reaguje na technologický vývoj v hutníckom a kovospracujúcom priemysle a na potrebu presnejšie zachytiť jednotlivé výrobné procesy z hľadiska ich environmentálneho významu.

Doplnenie osobitného písmena aa) pre valcovanie za studena reflektuje skutočnosť, že tento proces predstavuje samostatnú technologickú činnosť s odlišnými vstupmi, energetickými nárokmi a environmentálnymi účinkami v porovnaní s valcovaním za tepla. Stanovením kapacitného prahu sa zabezpečuje, že integrovanej prevencii podliehajú len prevádzky s významným potenciálom vplyvu na životné prostredie, v súlade so zásadou proporcionality.

Rozčlenenie kováčskych činností na prevádzkovanie kováční s kladivami a samostatne na prevádzkovanie kováční s kováčskymi lisami zohľadňuje rozdielny charakter týchto technológií, najmä z pohľadu mechanickej energie, hluku, vibrácií a spotreby energie. Zavedenie samostatného kapacitného kritéria pre kováčske lisy umožňuje presnejšie posúdenie ich environmentálnej záťaže a znižuje riziko nejednoznačného výkladu právnej úpravy.

Spresnenie písmena c) týkajúceho sa nanášania ochranných povlakov z roztavených kovov zachováva kontinuitu s doterajšou právnou úpravou, pričom naďalej vychádza z množstva spracúvanej surovej ocele ako objektívneho a porovnateľného ukazovateľa intenzity činnosti.

Celkovo navrhovaná úprava bodu 2.3 prílohy č. 1 prispieva k zvýšeniu právnej istoty prevádzkovateľov aj povoľovacích orgánov, zabezpečuje jednotné uplatňovanie integrovanej prevencie na technologicky porovnateľné činnosti a zosúladzuje vnútroštátne vymedzenie činností s aktuálnou štruktúrou priemyselných procesov a cieľmi zákona.

K bodu 70 (Príloha č. 1 bod 2.7.)

Navrhované doplnenie prílohy č. 1 o nový bod 2.7 reaguje na rozvoj strategicky významného priemyselného odvetvia výroby batérií, ktoré je spojené s výraznými environmentálnymi rizikami a potenciálnymi vplyvmi na jednotlivé zložky životného prostredia. Výroba batérií, najmä batériových článkov, zahŕňa chemicky a energeticky náročné procesy, používanie nebezpečných látok, vznik emisií do ovzdušia, odpadových vôd a nebezpečných odpadov, ako aj zvýšené nároky na spotrebu energie a surovín.

Výslovným zaradením výroby batérií do prílohy č. 1 sa zabezpečuje, že takéto prevádzky budú podliehať integrovanému povoľovaniu, ktoré umožňuje komplexné posúdenie ich vplyvov na životné prostredie a stanovenie jednotných záväzných podmienok prevádzkovania v súlade s cieľmi zákona. Vylúčenie výlučnej montáže z pôsobnosti tohto bodu zohľadňuje nižšiu environmentálnu náročnosť činností, ktoré neobsahujú výrobné procesy batériových článkov.

Stanovenie kapacitného prahu 15 000 ton batériových článkov ročne zabezpečuje uplatnenie integrovanej prevencie len na prevádzky s významným potenciálom negatívnych environmentálnych účinkov, čím sa rešpektuje zásada proporcionality regulácie. Zároveň sa tým predchádza obchádzaniu povoľovacieho režimu pri rozsiahlych priemyselných projektoch rozdelením výrobných procesov.

Navrhovaná úprava prispieva k zosúladieniu vnútroštátnej právnej úpravy s aktuálnymi trendmi priemyselného rozvoja, podporuje vysokú úroveň ochrany životného prostredia a vytvára predpoklady pre udržateľný rozvoj batériového priemyslu v súlade s požiadavkami integrovanej prevencie.

K bodu 71 (Príloha č. 1 bod 3.5.)

Navrhované znenie bodu 3.5 predstavuje formálne a systematické spresnenie pôvodného ustanovenia bez vecnej zmeny jeho obsahu, ktoré prispieva k jednotnej legislatívnej technike a predvídateľnej aplikačnej praxi v rámci integrovanej prevencie a kontroly znečisťovania.

K bodu 72 (Príloha č. 1 bod 4.2. písm. a)

V prílohe č. 1 bod 4.2. písm. a) sa slovo „vodík“ nahrádza slovami „vodík s výnimkou vodíka získaného elektrolyzou vody,“. Cieľom navrhovanej úpravy je odlíšiť vodík všeobecne od vodíka získaného elektrolyzou vody („zeleného vodíka“), ktorý podlieha osobitným environmentálnym a energetickým reguláciám a podporám. Výnimka z bodu 4.2. písm. a) zabezpečuje, že ekologicky prijateľné formy výroby vodíka nebudú nadmerne regulované, pričom zachováva účel pôvodnej právnej úpravy v súvislosti s inými formami vodíka. Zmena je v súlade s princípom proporcionality a podporou dekarbonizácie v súlade s európskou stratégiou pre vodík.

K bodu 73 a 74 (Príloha č. 1 bod 5.3. písm. a) a b)

Bod 5.3 písm. a) a písm. b) bod 1 definujú doplnenú biologické metódy úpravy odpadov a iných látok, pričom konkrétne spomínajú anaeróbnu digestiu a spoločnú digestiu. Tieto definície sú v súlade s technickými a environmentálnymi štandardmi pre biologickú úpravu a presne určujú, ktoré procesy sú zahrnuté do regulácie.

K bodu 75 (Príloha č. 1 bod 6.2.)

Navrhovaná úprava bodu 6.2 predstavuje kombináciu terminologického spresnenia, legislatívno-technickej korekcie a vecného doplnenia o činnosť „konečná úprava“, ktoré reflektuje reálne technologické procesy v textilnom priemysle. Zmena zvyšuje právnu istotu, predchádza obchádzaniu regulácie a zabezpečuje úplnejšie pokrytie činností s významným environmentálnym vplyvom, bez zmeny základného regulačného prahu. Zmena pojmu „predpríprava“ na „predúprava“ zosúladzuje terminológiu s ustáleným odborným a právnym jazykom používaným v oblasti priemyselného spracovania textilu, ako aj s terminológiou používanou v právnych aktoch Európskej únie. Ide o terminologické spresnenie bez zmeny vecného rozsahu regulácie. Pôvodné znenie zahŕňalo len vybrané fázy spracovania textilu. Doplnením „konečnej úpravy“ sa právna úprava rozširuje tak, aby zahŕňala aj technologické procesy, ktoré sa realizujú v záverečných fázach spracovania textilných vlákien alebo textílií a ktoré môžu mať porovnateľné environmentálne vplyvy (najmä spotreba vody, chemických látok a tvorba odpadových vôd). Táto úprava zabraňuje obchádzaniu regulácie formálnym rozdelením technologických procesov.

K bodu 76 (Príloha č. 1 bod 6.5.)

Navrhovaná úprava bodu 6.5 predstavuje terminologické a legislatívno-technické spresnenie v súlade s platnou vnútroštátnou aj európskou právnou úpravou. Zmena zvyšuje právnu istotu, zosúladzuje používané pojmy s právom EÚ a zachováva pôvodný rozsah regulácie vrátane kapacitného limitu spracovania viac ako 10 ton za deň. Použitie pojmu „vedľajšie živočíšne produkty“ reflektuje terminológiu právnych aktov Európskej únie, najmä nariadenia (ES) č. 1069/2009, a zabezpečuje súlad vnútroštátnej právnej úpravy s právom EÚ. Oproti širšiemu a menej presnému pojmu „živočíšny odpad“ ide o presnejšie vymedzenie materiálov, na ktoré sa regulácia vzťahuje.

K bodu 77 (Príloha č. 1 bod 6.6.)

Navrhovaným znením bodu 6.6 sa do prílohy č. 1 explicitne zaraďuje činnosť elektrolýzy vody na výrobu vodíka pri výrobe s kapacitou vyššou ako 50 ton za deň. Cieľom úpravy je samostatne vymedziť túto technologicky a environmentálne špecifickú činnosť, ktorá sa odlišuje od iných foriem výroby vodíka, najmä z hľadiska vstupov, technologického procesu a potenciálnych vplyvov na životné prostredie.

Stanovením kapacitného prahu sa zabezpečuje uplatnenie princípu proporcionality, keďže regulácia sa vzťahuje výlučne na veľkokapacitné zariadenia, pri ktorých možno predpokladať významné environmentálne vplyvy, zatiaľ čo menšie zariadenia zostávajú mimo rozsahu tohto ustanovenia. Úprava zároveň prispieva k právnej istote a predvídateľnosti právnej úpravy v oblasti rozvoja vodíkových technológií.

K bodu 78 (Príloha č. 1a)

Navrhovaným ustanovením sa za prílohu č. 1 vkladá nová príloha č. 1a, ktorá samostatne upravuje rozsah pôsobnosti zákona pre zariadenia chovu hydiny a ošípaných. Cieľom tejto úpravy je systematické oddelenie špecifickej kategórie poľnohospodárskych činností od ostatných priemyselných činností uvedených v prílohe č. 1, a to vzhľadom na ich osobitný charakter, rozdielne technologické procesy a špecifické environmentálne vplyvy.

Nová príloha č. 1a zavádza jednotný a porovnateľný spôsob určovania veľkosti zariadení prostredníctvom dobytčích jednotiek, čím sa zabezpečuje objektívne posudzovanie intenzity chovu bez ohľadu na druh alebo kombináciu chovaných zvierat. Uvedené riešenie zvyšuje právnu istotu a predvídateľnosť právnej úpravy, keďže jednoznačne stanovuje prahové hodnoty pre jednotlivé kategórie chovu, ako aj spôsob ich výpočtu.

Zavedenie výnimiek pre ekologickú poľnohospodársku výrobu v súlade s nariadením (EÚ) 2018/848 a pre chovy s nízkou hustotou zvierat, ktoré sú viazané na pastvu alebo pestovanie krmiva a pri ktorých sú zvieratá chované vonku podstatnú časť roka alebo sezónne, reflektuje princíp proporcionality a zohľadňuje rozdielnu mieru environmentálnych vplyvov týchto foriem chovu. Úprava tak zabraňuje neprimeranému zaťaženiu environmentálne menej intenzívnych poľnohospodárskych činností.

Samostatné vymedzenie kombinovaných chovov hydiny a ošípaných a zavedenie váhového koeficientu pre nosnice zabezpečuje spravodlivé a technicky presné posudzovanie kapacity zariadení, pričom zohľadňuje rozdielne environmentálne zaťaženie jednotlivých druhov hydiny. Uvedené riešenie zároveň predchádza obchádzaniu zákona účelovým rozdelením alebo kombinovaním chovov.

Vloženie novej prílohy č. 1a je zároveň v súlade s právom Európskej únie, najmä so smernicou o priemyselných emisiách, ktorá umožňuje osobitnú úpravu intenzívnych chovov hospodárskych zvierat a uplatňovanie diferencovaných prahových hodnôt podľa druhu a intenzity činnosti.

Prepočet počtu chovaných zvierat na dobytčie jednotky slúži na jednotné a porovnateľné určenie veľkosti zariadenia bez ohľadu na druh alebo kombináciu chovaných zvierat. Použitie prepočítavacích koeficientov zohľadňuje rozdielnu environmentálnu záťaž jednotlivých kategórií zvierat a umožňuje objektívne posúdenie kapacity zariadenia, najmä pri kombinovaných chovoch.

K bodu 79 až 83 (Príloha č. 2)

Navrhované zmeny v prílohe č. 2 zákona predstavujú systematické spresnenie a aktualizáciu hodnotiacich kritérií pri posudzovaní environmentálnych vplyvov činností. Cieľom úprav je zosúladiť vnútroštátnu právnu úpravu s aktuálnymi európskymi právnymi predpismi a environmentálnymi štandardmi, reflektovať technický a vedecký pokrok a zvýšiť právnu istotu pri aplikácii kritérií.

Doplnkom k bodu 2, kde sa pripájajú slová „vrátane menšieho používania látok vzbudzujúcich veľmi veľké obavy“, sa explicitne zohľadňuje potreba minimalizovať rizikové chemické látky v súlade s nariadením (ES) č. 1907/2006 (REACH). Takéto spresnenie posilňuje preventívny charakter ustanovenia a jeho účinnosť pri ochrane ľudského zdravia a životného prostredia, pričom nemení základný rozsah regulácie.

Doplnenie slov „kde je to primerané“ v bode 3 zabezpečuje flexibilnú aplikáciu kritéria v závislosti od charakteru činnosti, technických možností a miestnych podmienok. Tento prvok proporcionality zabráňuje formalistickému výkladu a umožňuje primeranú reguláciu podľa reálnej environmentálnej záťaže.

Aktualizácia bodu 5, ktorá zahŕňa „technický pokrok vrátane digitálnych nástrojov a zmeny vo vedeckých poznatkoch a ich interpretácii“, reflektuje dynamický charakter technického vývoja a vedeckého poznania, čím sa podporuje priebežné uplatňovanie moderných a efektívnych riešení pri prevádzkovaní činností s environmentálnymi dopadmi.

Zmena terminológie v bode 7, kde sa slovo „prevádzky“ nahrádza slovom „činnosti“, spresňuje rozsah kritéria tak, aby sa hodnotenie vzťahovalo na samotný charakter vykonávanej činnosti, a nie iba na priestorovo či organizačne vymedzené prevádzky. Takáto terminologická korekcia zvyšuje presnosť a jednoznačnosť právnej úpravy.

Rozšírenie bodov 9 až 11 zohľadňuje komplexné environmentálne kritériá: spotrebu a povahu surovín vrátane vody, efektívnosť využívania a opätovného využívania zdrojov a znižovanie

emisí skleníkových plynov (bod 9), potrebu prevencie alebo minimalizácie účinkov emisií vrátane ochrany biodiverzity a z toho vyplývajúcich rizík (bod 10) a potrebu prevencie havárií a minimalizácie ich dôsledkov na životné prostredie a zdravie ľudí (bod 11). Tieto doplnky zosúladujú vnútroštátnu reguláciu s európskymi politikami udržateľného rozvoja, obehového hospodárstva a environmentálnej bezpečnosti.

Navrhované zmeny tak nepredstavujú rozšírenie vecného rozsahu pôsobnosti zákona, ale spresňujú a aktualizujú hodnotiace kritériá, reflektujú vývoj v oblasti technológií, vedy a environmentálnej politiky a zvyšujú právnu istotu, predvídateľnosť a účinnosť aplikácie kritérií v praxi.

K bodu 84 (Príloha č. 3)

Navrhovaná Príloha č. 3 k zákonu stanovuje zásady, ktoré sa majú dodržať pri udeľovaní odchylných hodnôt podľa § 22b, a poskytuje systematické a transparentné pravidlá pre posúdenie pomeru nákladov a environmentálnych prínosov pri uplatňovaní najlepšej dostupnej techniky.

1. Náklady: Príloha presne vymedzuje, ktoré náklady sa zohľadňujú, a spresňuje spôsob ich výpočtu vrátane kapitálových a prevádzkových nákladov, prístupu k financovaniu a diskontnej sadzby. Vyžaduje sa jednoznačné určenie zdrojov nákladov a metód ich výpočtu vo výnimkách, čím sa zvyšuje právna istota a predchádza nejednoznačným alebo subjektívnym interpretáciám. Ministerstvo posudzuje predložené náklady na základe nezávislých zdrojov a odborných údajov, čím sa zabezpečuje objektivita a spoľahlivosť rozhodovania.

2. Environmentálne prínosy: Príloha stanovuje, že environmentálne prínosy sa posudzujú kvantitatívne na základe kvalitatívneho posúdenia a vyjadrujú sa, ak je to možné, aj v peňažnej hodnote. Diskontná sadzba sa aplikuje aj na hodnotenie prínosov, aby sa zohľadnili časové rozdiely v ich spoločenskej hodnote. Ministerstvo overuje predložené environmentálne prínosy prostredníctvom odborného posúdenia alebo porovnania s údajmi iných zariadení s nedávno zavedenou najlepšou dostupnou technikou, čím sa zabezpečuje objektívne a transparentné hodnotenie.

3. Nepomer nákladov a environmentálnych prínosov: Príloha zavádza jasný mechanizmus porovnávania nákladov a prínosov, ktorý zahŕňa metodiku zohľadnenia neistôt a určenie marže, pri ktorej náklady prevyšujú environmentálne prínosy. Tento mechanizmus umožňuje identifikovať prípady, kedy je odchylná hodnota oprávnená, a zabezpečuje spravodlivé a predvídateľné rozhodovanie o výnimkách podľa § 22b.

Celkovo Príloha č. 3 zvyšuje transparentnosť, objektivitu a právnu istotu pri udeľovaní odchylných hodnôt, zároveň zabezpečuje súlad zákona s európskou praxou pri uplatňovaní najlepšej dostupnej techniky a environmentálnych štandardov.

K bodu 85 (Príloha č. 4)

Doterajší text Prílohy č. 4 k zákonu č. 39/2013 Z. z. sa označuje ako bod 1 a dopĺňa sa novým bodom 2, ktorým sa do vnútroštátnej legislatívy explicitne uvádza aktuálna smernica Európskeho

parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1785 z 24. apríla 2024, ktorou sa mení smernica 2010/75/EÚ o priemyselných emisiách a smernica 1999/31/ES o skládkach odpadov.

K Čl. II

K bodu 1 (§ 20 sa bod 5)

Doplňaným písm. h) sa do zoznamu zariadení stacionárnych zdrojov podľa § 20 ods. 5 zákona č. 146/2023 Z. z. výslovne zaraďuje chov hydiny, ošípaných a iných hospodárskych zvierat. Cieľom tejto úpravy je zosúladiť vnútroštátnu právnu úpravu so smernicou (EÚ) 2024/1785 a zabezpečiť transpozíciu jej požiadaviek týkajúcich sa intenzívnych chovov hospodárskych zvierat.

Zaradenie chovov zvierat do zoznamu stacionárnych zdrojov umožňuje uplatňovanie emisných limitov, technických požiadaviek a podmienok prevádzkovania na tieto zariadenia v súlade s najlepšimi dostupnými technikami a environmentálnymi štandardmi, ako ich vyžaduje smernica (EÚ) 2024/1785. Úprava zároveň poskytuje právnu istotu prevádzkovateľom a orgánom štátnej správy tým, že jednoznačne určuje, že činnosti spojené s intenzívnym chovom hydiny, ošípaných a iných hospodárskych zvierat podliehajú rovnakému režimu hodnotenia emisií ako iné priemyselné zariadenia.

K bodu 2 (§ 20 ods. 13)

Navrhované znenie predstavuje legislatívno-technickú úpravu.

K bodu 3 (§ 20 odsek 14)

Vkladanie nového odseku 14 do § 20 zákona č. 146/2023 Z. z. jednoznačne vymedzuje chov hydiny, ošípaných a iných hospodárskych zvierat ako zariadenie stacionárneho zdroja používané na chov na ekonomické zhodnotenie. Táto úprava je nevyhnutná v súvislosti s transpozíciou smernice (EÚ) 2024/1785 a požaduje, aby intenzívne chovy hospodárskych zvierat boli považované za stacionárne zdroje podliehajúce emisným limitom, technickým požiadavkám a podmienkam prevádzkovania.

K bodu 4 (§ 21 ods. 5)

Doplnením textu ustanovenia sa v § 21 ods. 5 jednoznačne zohľadňuje potreba zosúladiť uplatňovanie najlepších dostupných techník s jednotnými podmienkami pre prevádzkové pravidlá podľa § 2 písm. z) zákona č. 39/2013 Z. z. Tento krok zabezpečuje, aby prevádzkovatelia stacionárnych zdrojov dodržiavali nielen technické štandardy najlepších dostupných techník, ale aj jednotné prevádzkové pravidlá, ktoré určujú spôsob a podmienky prevádzky zariadení s cieľom dosahovať environmentálne ciele stanovené zákonom.

Ustanovenie zároveň posilňuje právnu istotu a konzistentnosť aplikácie zákona, pretože prevádzkové pravidlá, ako sú definované v zákone č. 39/2013 Z. z., tvoria povinnú súčasť

integrovaného hodnotenia zariadení a uplatňovania emisných limitov.

K bodu 5 (§ 31 ods. 4)

Navrhované znenie predstavuje legislatívno-technickú úpravu reflektujúca na príslušné legislatívne zmeny.

K bodu 6

Navrhovaným znením sa zavádza povinnosť povolujuúcich orgánov (okresný úrad, Slovenská inšpekcia životného prostredia) informovať Ministerstvo životného prostredia SR, Odbor globálnej ochrany ovzdušia, zmeny klímy a adaptácie o udelení príslušnej výnimky spolu s jej odôvodnením.

K bodu 7 (§ 34 ods. 6)

Navrhované znenie predstavuje legislatívno-technickú úpravu reflektujúca na príslušné legislatívne zmeny.

K bodu 8 (§ 34 odsek 7)

Navrhované znenie upravuje povinnosť prevádzkovateľov stredných zdrojov pri zistení porušenia povolenia: bezodkladne prijať opatrenia na obnovenie súladu s podmienkami povolenia v čo najkratšom čase. Pre chovy hydiny, ošípaných a iných hospodárskych zvierat sa táto povinnosť rozširuje aj na zosúladenie s požiadavkami osobitných predpisov, vrátane § 2 písm. z) zákona č. 39/2013 Z. z., čím sa zabezpečuje jednotné a efektívne uplatňovanie environmentálnych a prevádzkových štandardov.

Úprava je súčasťou transpozície smernice (EÚ) 2024/1785, ktorá zdôrazňuje povinnosť prevádzkovateľov okamžite reagovať na zistené porušenia emisných a prevádzkových podmienok a zabezpečiť súlad s integrovanými povoleniami. Doplnok zvyšuje právnu istotu orgánov štátnej správy aj prevádzkovateľov tým, že stanovuje jasný časový a obsahový rámec pre prijatie nápravných opatrení a odstraňuje nejednoznačnosti pri aplikácii zákona.

Celkovo navrhované znenie posilňuje účinnosť kontrol a opatrení pri porušení povolenia, reflektuje environmentálne riziká intenzívnych chovov a zabezpečuje jednotnú aplikáciu právnych a technických štandardov v súlade so smernicou (EÚ) 2024/1785.

K bodu 9 (§ 34 ods. 10)

Navrhovaným znením sa zavádza jasná a systematická povinnosť prevádzkovateľov monitorovať emisie aj za iných ako bežných prevádzkových podmienok a využiť všetky dostupné prostriedky na predchádzanie vzniku emisií PCDD/F a dioxínom podobným PCB, a ak to nie je možné, minimalizovať ich vznik.

Toto doplnenie je nevyhnutné v rámci transpozície smernice (EÚ) 2024/1785, ktorá kladie dôraz

na komplexné monitorovanie a prevenciu škodlivých emisií pri všetkých prevádzkových podmienkach, nielen pri bežnej prevádzke. Úprava zvyšuje účinnosť ochrany životného prostredia a zdravia ľudí tým, že zabezpečuje prevádzkovateľom povinnosť proaktívne reagovať a minimalizovať vznik nebezpečných látok, čím sa zosúladuje vnútroštátna úprava s novými požiadavkami európskej legislatívy.

K bodu 10 (§ 44 ods. 1 písm. d)

Navrhovaným znením sa zavádza povinnosť okresného úradu informovať Ministerstvo životného prostredia SR, Odbor globálnej ochrany ovzdušia, zmeny klímy a adaptácie o udelení príslušnej výnimky spolu s jej odôvodnením.

K Čl. III

Predmetným ustanovením sa stanovuje účinnosť zákona s prihliadnutím na osobitné právne inštitúty, pri ktorých je nastavený odklad účinnosti.